

philatelica.ro

Anul II. nr. 6 (11) - noiembrie-decembrie 2010

editor-fondator: DAN N. DOBRESCU

redactor șef: LÁSZLÓ KÁLLAI

Valentin Berezovschi la 83 de ani pagina 2 ✓ Cronicar al filateliei craiovene

Născut la 26 decembrie 1927
în orașul Hîncești din
Republica Moldova, vatră de
răzeși, cu oameni credincioși și
harnici, cu datini și tradiții,
care s-au păstrat și transmis
din moși-strămoși generațiilor
care au urmat. Devenit
cronicar al filateliei craiovene.

Particularități ale corespondenței externe România - Palestina, între anii 1939-1945 pagina 4 ✓

Plic expedit la 23 iunie 1940 din Tel Aviv spre Cernăuți, cenzurat în oficiul local britanic (ștampila cu textul PALESTINE / OPENED AND / PASSED BY / CENSOR. / No... și eticheta de închidere tipul PC22 cu textul OPENED BY CENSOR și indicativul 70/7833, care semnifică cenzorul nr. 78 de la oficiul ,70' Tel Aviv). De la nivelul oficiului de cenzură picul este returnat expeditorului, aplicându-se o etichetă adezivă cu textul RETURNED TO SENDER / BY THE CENSOR / FOR REASON EXPLAINED IN / MEMORANDUM ENCLOSED / IN THIS COVER

Envelope sent on June 23rd, 1940 from Tel Aviv to Chernovtsy, censored in the local British office (postmark with the text PALESTINE / OPENED AND / PASSED BY / CENSOR. / No... and closure label type PC22 with text OPENED BY CENSOR and the indicative 70/7833, signifying the no. 78 of the censor from the ,70' Tel Aviv office). From the office of censorship the envelope is returned to the sender, applying an adhesive label with the text RETURNED TO SENDER / BY THE CENSOR / FOR REASON EXPLAINED IN / MEMORANDUM ENCLOSED / IN THIS COVER.

Banderole cu mărci
tipărite pentru ziare (VI)

pagina 12-19 ✓

Galeria celebrităților
botoșănene (II)

pagina 20-22 ✓

Colecția filatelică a
muzeului Saint-Georges

pagina 29-35 ✓

Informatizarea
activităților poștale

pagina 36-41 ✓

Întregurile poștale ale
anului 2010

pagina 44-45 ✓

Două decenii de
filatelie

pagina 46-47 ✓

LA MULȚI ANI 2011!

HAPPY NEW YEAR!

cartea de pe copertă

Un homme... une machine Daguin

La începutul lunii noiembrie, la Paris, în cadrul Salonului filatelic de toamnă, René GESLIN a lansat studiul său de 210 pagini - *Un homme... une machine Daguin* - privind utilizarea mașinilor Daguin în Franța, țări francofone (Algeria, Camerun, Dahomey, Guyana franceză, Indochina, Maroc, Monaco, Tahiti, Tunisia), țări străine (Belgia, Bulgaria, Chile, China, Egipt, Spania, Ungaria, Italia, Liban, Olanda, Portugalia, România, Siria, Turcia).

René Geslin ne oferă posibilitatea de a vedea diferitele fațete ale obliterations Daguin din întreaga lume cu ajutorul a 330 de plicuri diferite, toate în culori, reprezentând o panoramă a tipurilor de obliterationi și având peste 350 de cote de catalog.

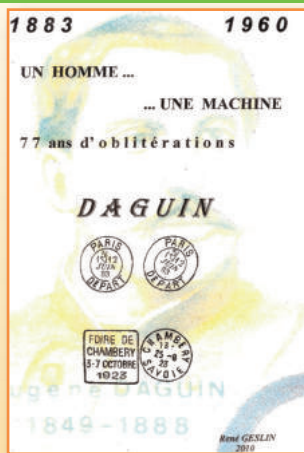
Cei interesați de această lucrare îl pot contacta pe autor: + (33) 01 47 80 74 88.

L'obliteration Daguin sur entiers postaux de Monaco

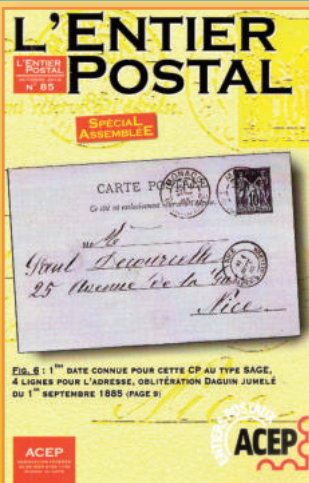
Jacques HONTEBEYRIE, cunoscut cercetător al utilizării mașinilor Daguin în Principatul Monaco (<http://perso.numericable.fr/~daguinmc>), publică în *L'entier postal* (buletin al ACEP), nr. 85 / octombrie 2010, p. 4-32, lucrarea *L'obliteration Daguin sur entiers postaux de Monaco*.

Lucrarea trece în revistă obliterationile Daguin utilizate în Principatul Monaco (oficiile poștale Monaco Ville, Monte Carlo, La Condamine) în perioada 1 septembrie 1885 - 30 septembrie 1929, punând în evidență trei tipuri: *Daguin flamă*, *Daguin duplex* și *Daguin solo*. Bogat ilustrată, lucrarea se constituie ca un suport pentru un exponat de istorie poștală tratând acest subiect.

Cei interesați de această lucrare îl pot contacta pe autor la e-mail: jacques-m.hontebeyrie@laposte.net

Notă: Aceste lucrări se adaugă celor privind utilizarea mașinilor Daguin în România: Marcel Șapira - *100 de ani de la primele obliterationi mecanice românești, ștampilele DAGUIN*, Almanah filatelic '90, 86-92; Dan N. Dobrescu - *Cachets Daguin en Roumanie* (1890-1909), AXA 2007, 112 pag.; Dan N. Dobrescu - *Rumanische DAGUIN-Abstempelungen* (1890-1909), RUNDBRIEF 2009-4, 250-8; RUNDBRIEF 2010-1, 50-6; RUNDBRIEF 2010-2, 111-119; RUNDBRIEF 2010-3, 193-200.

Pagină realizată de Dan N. DOBRESCU, AEP

Au début de Novembre, à Paris, au Salon philatélique d'automne, René GESLIN a lancé son étude de 210 pages - *Un homme... une machine Daguin* - concernant l'utilisation des machines Daguin en France, les pays francophones (Algérie, Cameroun, Dahomey, Guyane Française, Indochine, Maroc, Monaco, Tahiti, Tunisie), les pays étrangers (Belgique, Bulgarie, Chili, Chine, Égypte, Espagne, Hongrie, Italie, Liban, Pays Bas, Portugal, Roumanie, Syrie, Turquie).

René Geslin nous donne la possibilité de voir les différentes facettes des obliterations Daguin à travers le monde à l'aide des 330 enveloppes différentes, toutes en couleurs, représentant un panorama des types de cachets, avec plus de 350 cotes de catalogue.

Ceux qui sont intéressés dans ce travail peuvent contacter l'auteur: + (33) 01 47 80 74 88.

Jacques HONTEBEYRIE, connu chercheur dans le domaine de l'utilisation des machines Daguin en Principauté de Monaco (<http://perso.numericable.fr/~daguinmc>), a publié dans le bulletin de l'Association des Collectionneurs d'Entiers Postaux-ACEP - *L'entier postal*, no. 85 / Octobre 2010, p. 4-32, l'ouvrage *L'obliteration Daguin sur entiers postaux de Monaco*.

L'ouvrage traite les empreintes Daguin utilisées dans la Principauté de Monaco (bureaux de poste Monaco Ville, Monte Carlo, La Condamine) entre le 1er Septembre 1885 au 30 Septembre 1929, mettant en évidence trois types: *Daguin illustrée ou flamme*, *Daguin jumelée* et *Daguin solo*. Richement illustré, le livre est mis en place comme un support pour une collection sur l'histoire postale à ce sujet. Ceux qui sont intéressés dans cet ouvrage peuvent contacter l'auteur à e-mail: jacques-m.hontebeyrie@laposte.net

Cuvântul editorului

Încheiem un an cu puține realizări naționale în plan filatelic. În schimb, un *filatelist penal*, sprijinit de *vuvuzelele* din jurul său, a declanșat marea *ciordeală* - strângerea de la expozanții români, participanți la EFIRO 2008, a cotizației pe care FFR o datorează la FIP pentru anii 2009-2010. Spre cinstea lor, un număr de peste 15 persoane, printre care s-au numărat dr. Mircea Dragoteanu, Coriolan Chricheș, dr. Ioan Daniiliuc, Nicoleta Diaconu, Dumitru Melinte, Dan Petre, Nicolae Răducanu, Teodor Ghiță Melnic, Andrei Potcoavă, Victor Necolau, au refuzat să participe la această *ciordeală*.

BALKANFILA 2010 i-a oferit *comisarului melcilor* prilejul să apeleze la mica *ciordeală* - solicitarea către unii dintre participanții români să contribuie cu diverse sume de bani la acoperirea cheltuielilor personale.

Să auzim numai de bine ...

Publisher's corner

We are at the end of an year with few national achievements on philatelic field. But a *criminal philatelist*, supported by the „*vuvuzelas*” who are around him, started the great *pinching* - the collection from the Romanian exhibitors participating at EFIRO 2008 of the fees owed by the Romanian Philatelic Federation to FIP for 2009-2010 years. To their honor, 15 persons, among them being Dr. Mircea Dragoteanu, Coriolan Chricheș, Dr. Ioan Daniiliuc, Nicoleta Diaconu, Dumitru Melinte, Dan Petre, Nicolae Răducanu, Teodor Ghiță Melnic, Andrei Potcoavă, Victor Necolau, refused to participate to this *theft*.

BALKANFILA 2010 offered to the *snails commissioner* the opportunity to appeal to the little *pinching* - asking some Romanian participants to give different amount of money to cover his personal expenses.

All the best!

S. O. P. u

SCOR

Carte poștală ilustrată realizată și editată de Romfilatelia. Marca poștală cu valoarea de 1 leu face parte din emisiunea comună România - Vatican, pusă în circulație la data de 15 noiembrie 2010. Obliterare - ștampila de zi a oficiului poștal Iași - 8 (aflat în apropierea Catedralei Mitropolitane, unde se află icoana pictată de Gheorghe Tattarescu), data - 24 decembrie 2010. Realizator - Florin PATAPIE - RAICU.

Cronicar al filateliei craiovene

Sămânța colecționării a răscut în mine încă din anii copilăriei deși, pe atunci, timbre se găseau prea puține deoarece corespondența era foarte redusă. Totuși, îmi amintesc că primele timbre le-am căpătat în anul 1937 de la colegul meu de bancă, Marian Spănu, venit de la București și al cărui tată, fiind slujbaş la primărie, îi aducea diferite plicuri francate. El dezlipa timbrele, iar dublurile le dădea în schimbul unor deschizătoare de la cutiile de cremă de ghețe *Gladys* (din care, dacă trimiteai la firmă 100 de bucăți, primeai o minge de fotbal) ori pe cutii de chibrituri sau pe nasturi frumoși. Așa am achiziționat și eu primele timbre din care mi le amintesc pe cele cu Carol II călare, unele cu cercețiși, altele cu costume naționale. Le lipeam cu pap (făină de grâu cu apă) - căci pe vremea aceea lipici nu aveam - într-un caiet de aritmetică. Așa le păstram.

Mai târziu, prin anul 1959, am devenit colecționar adevărat, când am „nimerit” pe mâna unuia din pasionați vremii, Teodor Popescu, pe atunci secretarul Filialei AFR Oltenia. Am început să colecționez timbre românești și străine cu tematică sportivă.

Așa s-a făcut ca primul meu exponat să aparțină tematicii *Sport*. În anul 1965 am participat cu exponatul „Sport” la prima ediție a expoziției Balkanfila (Varna, Bulgaria), unde am obținut o medalie de Vermeil. Medalia de Vermeil cu care a fost distins exponatul a constituit o surpriză plăcută pentru conducerea AFR, iar mie nici nu-mi venea a crede. Îmi aduc aminte că am primit din partea AFR o scrisoare prin care eram felicitat pentru succesul obținut și eram invitat să particip într-o anume zi la Ambasada Bulgariei, unde ambasadorul urma să ne înmâneze premiile. Eram uluit. Atunci i-am văzut pentru prima dată și i-am cunoscut pe marii filателиști ai vremii, pe Ludovic Dengel, Constantin Celarianu, Titus Crișan, Teodor Melnic, Petre Iosifescu, Ilie

Valentin BEREZOVSKI

Demetrescu, Mark Horațiu, ca să îi citez pe cei mai reprezentativi din cei aproape 50 de participanți la acest moment festiv. Și când te gândești că din câți am fost atunci, numai eu și distinsul Teodor Melnic mai suntem în activitate! Ceilalți nu mai sunt printre noi. În anul următor, cu același exponat, la expoziția Națională '66 am obținut medalia de Argint. Acestea sunt pentru mine cele mai prețioase medalii din cele peste 50 pe care le-am obținut.

Am continuat ulterior cu alte exponate de filatelie tematică, dar și cu un exponat de maximafilie - *Muzicieni europeni* (Fig. 1). Am expus la 78 de expoziții, dintre care 25 internaționale și 53 interne. Cea mai importantă distincție a fost o medalie de Aur, în anul 1978, la bilaterală Craiova - Rzeszow.

Societății Filatelice Dolj (1998-2002) și pe cea de membru în Consiliul Central AFR (1968-1976). Folosind o formulă oficială, aș putea spune că, pentru activitate îndelungată și rodnică în mișcarea filatelică din România, AFR mi-a conferit „Insigna de aur” (1973) și calitatea de „Membru de onoare” (1983), iar FFR mi-a conferit o „Diplomă de excelență” (2002).

Am reprezentat filatelia românească la diferite acțiuni internaționale,

Fig. 1 - În fața exponatului său de maximafilie „Muzicieni europeni”, Bacău, 3 septembrie 2008

În același timp am activat ca membru de juriu - treapta I în specialitățile *filatelie tematică* și *filatelie tradițională*.

Am deținut o serie de „dregătorii” pe linie filatelică, dintre care o amintesc pe cea de președinte al Filialei AFR Dolj (1966-1976), apoi al

nales, bucurându-mă de aprecierea domnilor gen. col. (r) Constantin Smirnov, Nicolae Tripcovici și Vsevolod Surjicov, pe care i-am considerat întotdeauna mentori mei. Astfel, în anii 1972 și 1973, am condus delegația de tineret a AFR la concursurile gen ►►►

maraton pe teme de filatelie, care au avut loc în Polonia. La primul concurs, cel din 1972, echipajul compus din tinerii Mircea Scarlat și Cristian Scăiceanu s-a clasat pe primul loc, câștigând trofeul concursului. La cel de-al doilea, din 15 echipaje, cuplul Cristian Scăiceanu - Călin Marinescu s-a clasat pe un onorant loc VII.

Acesta nu a fost singurul meu contact cu mișcarea de tineret. Am organizat „ore de filatelie” în școala în care activam ca dascăl, înființând cercul „Micii filателиști”.

Pentru a marca 50 de ani de la prima expoziție filatelică organizată la Craiova și 40 de ani de când mi-a fost decernată cea dintâi medalie (Varna, 1965), am publicat lucrarea *Evocări din istoria filateliei craiovene*, editura SITECH, Craiova 2005, 338 pag., care păstrează în paginile sale „parfumul amintirilor unui cronicar contemporan” (Fig. 2).

Ca dascăl n-am uitat nici locul unde mi-am desfășurat activitatea, publicând în 2003 o monografie a Școlii Primare de Băieți „Petrașche Trîșcu” din Craiova, precum și a locului în care m-am născut, publicând în 2006 o altă monografie „Hîncești - vatră de răzeși moldoveni”, lucrare ce a fost lansată la sediul primăriei din Hîncești (Fig. 3), ocazie cu care mi s-a acordat titlul de *cetățean de onoare* al orașului Hîncești.

Ca membru al marii „familii” a filateștilor craioveni am scris o scurta „cronică” despre „isprăvile” acestora.

Fig. 2 - Participanți la lansarea volumului „Evocări din istoria filateliei craiovene”, Muzeul Național Filatelic, sala Dimitrie C. Butculescu, 17 iunie 2005.

Fig. 3 - În mijlocul participanților la ziua orașului Hîncești, cu hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril

BCU „Carol I” București

În perioada 18-19 noiembrie 2010 s-a desfășurat cea de-a VII-a ediție a *Zilelelor bibliotecii*. Evenimentul a avut loc în aula bibliotecii, unde în fața unui public numeros, a conferențiat dna Cristina Popescu - președinte director general al ROMFILATELIA despre *Filatelia - promotoare a valorilor culturii naționale și universale*. De asemenea, manifestarea a prilejuit punerea în circulație a unui întreg poștal dedicat aniversării a 115 ani de la inaugurarea Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” din București - cod 030/2010 (Luminița Mincu).

Particularități ale corespondenței externe România - Palestina, între anii 1939-1945

Dan-Simion GRECU, AEP

1. Perioada septembrie 1939 - februarie 1941

La 26 august 1939, așadar cu câteva zile înainte de începerea războiului, în Palestina (teritoriu sub mandat britanic) este instituită cenzura, care a utilizat ștampile (dreptunghiulare sau hexagonale) și etichete de închidere cu codurile „T’ sau „70’ (în oficiul Tel Aviv), „J’ sau „69’ (în Ierusalim) și „H’ sau „71’ (în Haifa). Ulterior s-a utilizat doar codificarea „KK’ pentru toate oficiile de cenzură din Palestina.

În toată această perioadă, corespondența cu România se desfășoară intens și fără restricții, fiind cenzurată doar în oficiile britanice din Palestina (cenzură unică terminală). Rezultă așadar frecvente piese poștale, fără vreun interes aparte, „rarități” putând fi întâlnite doar într-una din situațiile următoare:

- Etichete sau însemne rare ale

cenzurii britanice (vezi Fig.1, co-perta 1). Din păcate „memoranda” inserată în plic nu se mai păstrează, oricum această vinietă de retur este rară, iar al doilea punct de raritate este tocmai motivul returnării: la acea dată, Bucovina de Nord (inclusiv orașul Cernăuți) fusese ocupată de URSS, astfel că livrarea către destinatar nu mai era posibilă.

- Particularități ale traseului poștal al corespondențelor (vezi Fig. 1-3).

2. Perioada februarie 1941 - august 1944

#2a. Traficul poștal clasic.

Urmare a politicii românești de apropiere de Germania nazistă și de aderare la Axă, Imperiul Britanic va rupe relațiile diplomatice cu România la 10 februarie 1941, pentru ca cinci zile mai târziu să instituie blocada economică față de România. În acest context sunt sistate și relațiile poștale dintre cele două

țări; Palestina, teritoriu aflat sub mandat britanic, va trebui să urmeze această politică (vezi în Fig. 4 un exemplu timpuriu de returnare din acest motiv).

Și totuși... Palestina oferă o situație total neobișnuită, pentru care nu am încă niciun răspuns mulțumitor: în timp ce corespondența pe relația Palestina - România a încetat datorită sistării relațiilor poștale (după cum am văzut mai sus), corespondența pe relația România - Palestina va circula (sau cel puțin o parte a ei) fără, aparent, niciun fel de probleme până spre începutul anului 1943 (dată târzie: 23 ianuarie 1943, vezi Fig. 5). În perioada februarie - iunie 1941, corespondența este cenzurată numai de către britanici, pentru ca din iunie 1941 să se adauge și cenzura externă românească.

#2b. Traficul poștal alternativ.

Similar celorlalte situații de sistare a relațiilor poștale ►►►

Fig. 2 - Plic recomandat expedit la 15 octombrie 1940 de un refugiat polonez din Lagărul pentru ofițeri polonezi din Călimănești către un conațional din Haifa. Cartare București, iar la sosire trece prin mâna a trei cenșori diferiți de la oficiul britanic din Haifa: ștampilă PALESTINE / OPENED AND / PASSED BY / CENSOR / No. H 24 (pe fața plicului), respectiv ...No. H 50 (pe revers, cu aplicare peste eticheta de cenzură aparținând cenșorului nr. 56, după cum rezultă din indicativul 71/5633!).

Fig. 2 - Registered envelope sent on October 15th, 1940 by a Polish refugee from the Călimănești Polish officers Camp to a local in Haifa. Bucharest sorting, and on arrival passes through the hands of three different censors from the British office in Haifa: postmark PALESTINE / OPENED AND / PASSED BY / CENSOR / No. H 24 (on the envelope face), respectively ...No. H 50 (on the reverse, applied over the censorship label belonging to censor no. 56, as results from the indicative 71/5633!).

între două țări, corespondența a mai fost totuși posibilă pe căi alternative dintre care, documentată în cazul Palestinei este doar corespondența prin intermediul Crucii Roșii. Vom exemplifica mai jos mesaje prin Crucea Roșie circulate în ambele sensuri, vezi Fig. 6-7.

3. Perioada august 1944 - 1945.

Odată cu actul de la 23 august 1944 și trecerea României de partea Națiunilor Unite ar fi fost logic ca serviciul poștal cu vechii inamici (țările Aliate) să se restabilească imediat. Așa a crezut și expeditorul cărții poștale din Fig. 8, doar că realitatea era alta: timp de circa 2 luni de zile nu a existat trafic poștal cu exteriorul, acesta fiind probabil restabilit doar pe la sfârșitul lunii noiembrie 1944.

De prin noiembrie 1944, corespondența în ambele sensuri cu Palestina este pe deplin restabilită, fiind doar supusă cenzurilor pe traseu (română și eventual sovietică la București, britanică în Palestina), vezi Fig. 9-10 pentru două exemple de circulații timpurii pe ambele sensuri.

Nu poate fi încheiat acest scurt articol fără menționarea rolului important pe care l-a avut cenzura britanică din Palestina în interceptarea și controlul corespondențelor circulate (inclusiv din România) de-a lungul așa-numitei 'rute orientale' către state din Europa de Vest și Americi. Ruta a fost funcțională (în ceea ce privește corespondența din România) între noiembrie 1944 și august 1945 și a avut ca principale puncte de tranzit Turcia - Siria (sub mandat francez) - Palestina (sub mandat britanic) - Egipt (unde funcționa o cenzură comună egipteană-britanică) - Marea Britanie. Cenzura în tranzit în Palestina pare a se limita la oficiul din portul Haifa (de unde corespondența era imbarcată pe vase britanice spre Europa de Vest) și la lunile decembrie 1944 - februarie 1945 și iulie - august 1945 (vezi Fig. 11).

Fig. 3 - Carte poștală expedită de un refugiat polonez militar, internat în Lagărul Polon Călimănești, cartată CĂLIMĂNEȘTI la 23 ianuarie 1941 (dată târzie pentru acest gen de corespondențe, când se mai găseau doar puțin peste 1500 refugiați militari în toată țara!). Poartă la destinatar adresa sub acoperire („undercover address”) **P.O. Box 1666 Jerusalem, Palestine (= căsuță poștală alocată **Brigăzii Poloneze Carpatice**, formată în mare parte din foști internați militari din România și Ungaria). Sosită la partea sedentară a brigăzii (aflată în subordine britanică în tabăra de la Latrun, Palestina), cartea poștală va fi apoi îndrumată prin poșta militară spre unitatea operativă care lupta la acea dată în Egipt (vezi ștampila de campanie britanică **FIELD POST OFFICE** în 7 februarie 1941 și cenzura militară britanică **PASSED BY CENSOR NR. 3399**). O circulație rarisimă România - Palestina - Egipt, prin poșta civilă și poșta militară!**

Fig. 3 - Postcard sent by a Polish military refugee, imprisoned in the Polish Camp Călimănești, sorted CĂLIMĂNEȘTI on January 23rd, 1941 (late date for this kind of correspondence, when they were just some more over 1500 military refugees throughout the country!). The recipient address is undercover („undercover address”) **P.O. Box 1666 Jerusalem, Palestine (= mailbox allocated to the **Polish Carpathian Brigade**, made up largely of former interned soldiers in Romania and Hungary). Arrived at the sedentary section of The brigade (subordinated to British in the Latrun Camp, Palestine), the postcard will then be directed via military mail to the operational unit that fought at that time in Egypt (see the British field postmark **FIELD POST OFFICE** on February 7th, 1941 and British military censorship **PASSED BY CENSOR NR. 3399**). An extremely rare Romania - Palestine - Egypt mail, circulated via both civil and military postal services!**

Dan Simion GRECU, născut la 2 mai 1962 în Hunedoara, licențiat al Facultății de Medicină Timișoara (1987) și al Facultății de Istorie Sibiu (2007), medic primar psihiatru. Preocupări filatelice: istoria poștală a teritoriilor românești pe perioada conflictelor militare (1913, 1914-1918, 1939-1945) și a anilor post-belici, cu referire mai ales la poșta militară, cenzură, corespondența prizonierilor, internaților, refugiaților, deportaților, etc. Contact: damiro@yahoo.com

Fig. 4 - Carte poștală expediată la 13 februarie 1941 din Tel Aviv (cartare TEL NORDAU - TEL AVIV), cenzurată local cu ștampila hexagonală **PALESTINE / PASSED BY / CENSOR / T.5** și returnată expeditorului datorită sistării relațiilor poștale cu România (vezi ștampila bilineară **RETURNED TO SENDER / NO SERVICE**). Este probabil una dintre primele corespondențe returnate pe acest motiv.

Fig. 4 - Postcard sent on February 13th, 1941 from Tel Aviv (sorting TEL NORDAU - TEL AVIV), locally censored with hexagonal postmark **PALESTINE / PASSED BY / CENSOR / T.5** and returned to sender because of interruption of postal services with Romania (see the bi-linear postmark **RETURNED TO SENDER / NO SERVICE**).

It is probably one of the first mails returned on this ground.

Fig. 5 - Carte poștală scrisă la 23 ianuarie 1943 în București, cu semne ale cenzurii române externe de la Gara de Nord (ștampila mecanică, 'rulou' și numeralul cenzorului 194) și ale celei britanice din Haifa (ștampila **PALESTINE / PASSED BY / CENSOR / H.41**). Acesta nu este un caz izolat, mai cunosc circa 10 corespondențe similare, cu alte adrese, circulate în vara 1941, 1942 și până în 19 ianuarie 1943.

Orice explicație documentată pentru a lămuri această situație aparte ar fi binevenită!

Fig. 5 - Postcard written on January 23th, 1943 in Bucharest, with marks/signs of the Romanian

external/foreign censorship from Northern Railroad Station/Gara de Nord, (roll' mechanical postmark and censor numeral 194) and of the British one in Haifa (cancellation **PALESTINE / PASSED BY / CENSOR / H.41**). This is not an isolated case, I still know about 10 similar correspondences with other addresses, circulated in the summer of 1941, 1942 and until January 19th, 1943. Any documented explanation to clarify this particular situation would be welcome!

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE CRUCE ROȘIE A ROMÂNIEI
SUS ÎNALȚUL PATRONAJ/SOCIÉTÉ A N. S. REGIMANAMA ELENA
Str. Bisericii Anul nr. 29
BUCUREȘTI

DEMANDEUR — ANFRAGESTELLER — ENQUIRER

Nom - Name: *Prosser*
Prénoms - Christian name - Vorname: *Frank*
Rue - Street - Strasse: *Str. M. Iuliu de noapte 18*
Localité - Locality - Ortschaft: *Bucuraph!*
Département - County - Provinz: *Romania*
Pays - Country - Land: *Romania*

Message à transmettre — Mitteilung — Message
(25 mots au maximum, nouvelles de caractère strictement personnel et familial; éviter
über 25 Worte, nur persönliche Familienangelegenheiten — last over 25 words, family
news of strictly character).

*Nr. Frank, sater, Rika, Dodo, Heidi,
Barla, n. Lea, sind alle hier wohlauf.
Wir wollen das herzlich. Verständigt
Helen n. Linje leit
Hilse sater.*

Date - Datum: *8 Januar 1942*

DESTINATAIRE — EMPFÄNGER — ADDRESSEE

Nom - Name: *Breslauer*
Prénoms - Christian name - Vorname: *Chimha*
Rue - Street - Strasse: *Mosoroff 91*
Localité - Locality - Ortschaft: *Haifa*
Province - County - Provinz: *Palästina*
Pays - Country - Land: *Palästina*

REPLY: ANSWERED.
REPLY: ANSWERED.
REPLY: ANSWERED.

Fig. 6

BRITISH RED CROSS, PALESTINE

POSTAL MESSAGE SCHEME.

Chanka Dresdner
Arlosoroff 91
Haifa

IF UNDELIVERED RETURN TO P.O.B. 1085, JERUSALEM.

Fig. 6a

When answering this letter please enclose
A blue voucher costing 30 mils at any Post Office
and send to

Hon. Controller,
British Red Cross
Postal Message Scheme.
P. O. B. 1085
Jerusalem.

G.P.P. 14595-40000-35.1.42

Fig. 6b

Fig. 6 - Formular românesc pentru mesaje prin Crucea Roșie, scris în București la 8 ianuarie 1942 către o rudă din Haifa. Poartă ștampilele Societatea Națională de Cruce Roșie a României / Biroul Refugiați, respectiv **COMITE INTERNATIONALE DE LA CROIX-ROUGE - GENEVE**, cu ocazia tranzitului prin Elveția la 16 ianuarie 1942. Sosirea în Palestina nu este marcată pe formular dar, din fericire, plicul în care acesta a fost expediat destinatarului se păstrează: poartă ștampila **JERUSALEM PALESTINE / POSTAGE PAID** la 23 aprilie 1942 (vezi Fig. 6a) și o etichetă („Memoranda”) inserată în plic (vezi Fig. 6b). O livrare ce poate fi apreciată, prin comparație cu alte situații, ca rapidă (3 luni și jumătate), dar folosirea mesajelor prin Crucea Roșie pe relația România - Palestina într-o perioadă în care, aparent, traficul poștal normal încă se mai desfășura (după cum am văzut mai sus la #2a), mărește și mai mult enigma amintită și ilustrată în Fig. 5.

Fig. 6 - Form for the Romanian Red Cross messages, written in Bucharest on January 8th, 1942 to a relative in Haifa. It bears the cancellations Societatea Națională de Cruce Roșie a României / Biroul Refugiați = National Red Cross Society of Romania / Refugee Office, respectively **COMITE INTERNATIONALE DE LA CROIX-ROUGE - GENEVE**, during the transit through Switzerland on January 16th, 1942. Arriving in Palestine is not marked on the form but, fortunately, the envelope inside which was sent to the recipient was kept: it bears the postmark **JERUSALEM PALESTINE / POSTAGE PAID** from April 23th, 1942 (see Fig. 6a) and a label („Memoranda”) inserted inside the envelope (see Fig. 6b). A delivery which can be assessed, by comparison with other situations, to be fast (three months and a half), but sending messages through the Red Cross on the route Romania - Palestine at a time when, apparently, the normal postal traffic was still working (as we saw above in #2a) amplifies the mystery mentioned and illustrated in Fig. 5.

Features of external mail Romania - Palestine, between 1939 - 1945

Dan-Simion GRECU, AEP

1. From September 1939 to February 1941

On August 26th, 1939, few days before the start of the war, in Palestine (a territory under British mandate) the censorship was imposed, which used cancellations (rectangular or hexagonal) and closure labels with code 'T' or '70' (in Tel Aviv office), 'J' or '69' (in Jerusalem) and 'H' or '71' (in Haifa). Later were used only the coding 'KK' for all censorship offices in Palestine.

During all this period, the correspondence with Romania runs intensively and unrestricted, being censored only in the British offices in Palestine (the single terminal censorship). It follows, therefore, common postal items without any special interest, and the 'rare' ones can be found only in one of the following:

- Rare labels or signs of the British censorship (see Fig.1, cover 1). Unfortunately, the 'memoranda' inserted in the envelope are not extant, however this is a rare return label and the second point of scarcity is precisely just the reason for the re-

turn: at that time, the Northern Bukovina (including the city of Chernovtsy) was occupied by the USSR, so that delivery to the addressee was no longer possible.

- Peculiarities of the postal route of correspondences (see Fig. 1 - 3).

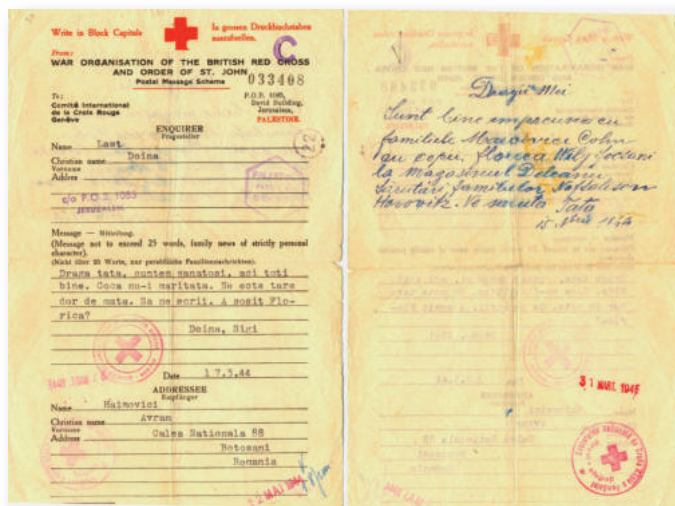

Fig. 7 - Un exemplu de circuit complet Palestina - Elveția - România - Palestina: formular pentru Crucea Roșie Britanică din Palestina (având adresa poștală P.O. Box 1085 Jerusalem), scris la 17 martie 1944, cenzurat în Tel Aviv cu ștampila hexagonală PALESTINE / PASSED BY / CENSOR / T4. Tranzit la Crucea Roșie elvețiană din Geneva la 22 mai 1944 (vezi ștampila COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX-ROUGE - GENEVE). Cenzurat la sosirea în România de către oficiul din Gara de Nord (vezi ștampila matricolă a cenzorului 22). Răspunsul regulamentar de 25 de cuvinte este scris pe spate de către destinatar la 15 noiembrie 1944. Trimis înapoi de către Crucea Roșie Română la 31 martie 1945, după mai mult de un an de la expedierea inițială (vezi ștampila Societatea Națională de Cruce Roșie a României / Biroul Refugiați), formularul este recenzurat la sosirea în Palestina cu o ștampilă hexagonală.

Fig. 7 - An example of a complete circuit Palestine - Switzerland - Romania - Palestine: form for The British Red Cross of Palestine (with postal address P.O. Box 1085 Jerusalem), wrote on March 17th, 1944, censored in Tel Aviv with hexagonal cancellation PALESTINE / PASSED BY / CENSOR / T4. Transit in Swiss Red Cross from Geneva on May 22nd, 1944 (see the cancellation COMITE INTERNATIONAL DE LA CROIX-ROUGE - GENEVE). Censored on arrival in Romania by the Office of the Northern Railway Station (see the numeral cancellation of the censor 22). The regulatory response in 25 words is written on the back side by the recipient on November 15th, 1944. Sent back by the Romanian Red Cross on March 31st, 1945, after more than a year from the original shipment date (see the cancellation Societatea Națională de Cruce Roșie a României / Biroul Refugiați = National Red Cross Society of Romania / Refugee Office), the form is re-censored on arrival in Palestine, using a hexagonal cancellation.

2. From February 1941 to August 1944

2a. Classic postal traffic

Following the Romanian policy approach of the Nazi Germany and the accession to the Axis, the British Empire will break the diplomatic relations with Romania on February 10th, 1941, following that five days later to establish the economic blockade against Romania. In this context, they suspended also the postal services between the two countries; Palestine, a territory under British mandate, will have to follow this policy (see, in the Fig. 4, an early example of mail return for this reason).

And yet ...Palestine offers a totally unusual situation, for what I do not have yet any satisfactory answer: while the correspondence on the postal way Palestine - Romania stopped due to interruption of postal services (as we saw above), the correspondence on the postal way Romania - Palestine will run (or, at least, a part of it) without, apparently, no problems until the beginning of 1943 (late date: January 23th, 1943, see Fig. 5). From February to June 1941, the correspondence is censored only by the British, then from June 1941 the Romanian censorship is also in effect for external mail.

2b. Alternative postal traffic

Like in other cases of postal services interruption between two countries, the mail transport was still possible on alternative ways of which, documented in the case of Palestine, is only the mail through the Red Cross. We will show below messages via the Red Cross, circulated in both directions, see Fig. 6 - 7.

Fig. 8 - Carte poștală cartată la 16 octombrie 1944 la HAIFA, cenzurată local cu ștampila britanică hexagonală **PASSED KK/11. Cum la acea dată traficul poștal cu România nu era încă restabilit, corespondența este returnată cu indicația**

RETURNED TO SENDER / NO SERVICE.

Fig. 8 - Postcard sorted on October 16th, 1944 in HAIFA, locally censored with the hexagonal British postmark **PASSED KK/11. As of that date the postal traffic with Romania was not yet restored, the mail was returned with the indication **RETURNED TO SENDER / NO SERVICE.****

3. From August 1944 to 1945

With the armistice act of August 23rd, 1944 and Romania's transition on the United Nations side would have been logical for the postal service with former enemies (the Allied countries) to restore immediately. So did the sender of the postcard in Fig. 8 believed, only that the reality was different: for about 2 months, there was no postal traffic outside Romania, it was probably restored only at the end of November 1944.

From around November 1944, the two-way postal service with Palestine is fully restored, being subject to censorship only on the way (Romanian and perhaps the Soviet one in Bucharest, and that British one in Palestine), see Fig. 9-10 for two examples of early

mail delivery in both directions.

This short paper cannot be concluded without mentioning the important role of the British censorship in Palestine regarding the interception and control of the circulated mail (including that from Romania) along the so-called 'Eastern route' to the countries of Western Europe and the America. The route was functional (in terms of the mail from Romania) between November 1944 and August 1945 and has the main transit points Turkey - Syria (under French mandate) - Palestine (under British mandate) - Egypt (where operated a joint Egyptian-British censorship) - Great Britain. Censorship in transit in Palestine appears to be limited to the port of Haifa's office (where the mail was on board the British ships to Western ▶▶▶

Europe) and for the months December 1944 - February 1945 and July-August 1945 (see Fig. 11).

Fig. 9 - Carte poștală recomandată expres, scrisă și cartată la București în 28 decembrie 1944, cenzurată la oficiul de la Gara de Nord (ștampilă **CENZURAT 2 și matricola cenzorului 51). Sosită la Jerusalem în 18 ianuarie 1945, unde este cenzurată cu ștampilă hexagonală **PASSED KK/41**. Textul ne aduce confirmarea reluării târzii a traficului poștal despre care vorbeam mai sus: „Scrisoarea ta expediată la 14 August [1944] mi-a parvenit**

d'abia acum [28 decembrie]’.

Fig. 9 - Express registered postcard, written and sorted in Bucharest on December 28th, 1944, censored in the office of the Northern Railroad Station (cancellation **CENZURAT 2 and numeral cancellation of the censor 51). Arrived in Jerusalem on January 18th, 1945, where is censored with the hexagonal cancellation **PASSED KK/41**. The text brings us the confirmation of the late resumption of the postal traffic which we talked about above: „Your letter sent on August 14th [1944] I did not receive until now [December 28th]’.**

Fig. 10 - Carte poștală adresată la 27 ianuarie 1945 din Nathania spre Raanana (deci corespondență internă în Palestina, din acest motiv necenzurată de britanici), dar ajunsă prin cine știe ce întâmplare într-un sac poștal cu destinația România (poate datorită asemănării celor două nume, Romania și Raanana). La sosirea în București este cenzurată de sovietici (cu ștampilă **БОЕВНАЯ ЦЕНЗУРА СССР / 15 P) și de români la Serviciul Cenzurii Externe de la Gara de Nord (ștampilă biroului 10 **CENZURAT 10** și matricola**

cenzorului 156). Este în final returnată către Palestina, după aplicarea a trei ștampile de serviciu în culoare roșie: prima **INSUFFICIENCE D'ADRESSE / (ADRESĂ INSUFICIENTĂ)**; a doua **INCONNU / NECUNOSCU** și ultima **RETOUR**.

Fig. 10 - Postcard sent on January 27th, 1945 from Nathania (Netanya) to Raanana (i.e. internal mail in Palestine, thus not censored by the British), but arrived by ‘who knows how’ in a post bag for Romania (perhaps because of similarity of two names, Romania and Raanana). On arrival in Bucharest, is censored by the Soviets (with the cancellation **БОЕВНАЯ ЦЕНЗУРА СССР / 15 P) and by the Romanians in The External Censorship Service from the Northern Railroad Station (the office 10 cancellation **CENZURAT 10** and the numeral cancellation of the censor 156). It is finally returned to Palestine after applying of three service cancellations in red color: the first one **INSUFFICIENCE D'ADRESSE / (INSUFFICIENT ADDRESS)**, the second one **INCONNU / UNKNOWN** and the last one **RETOUR**.**

Fig. 11 - un exemplu standard de corespondență circulată din România pe „ruta orientală” prin Palestina, cu evidențierea etapelor: 1) România - plic recomandat expediat în 12 septembrie 1944 din Braşov spre Geneva, Elveția, cenșurat la oficiul din Gara de Nord (ștampilă **CENZURAT 2** și matricola cenșorului 76); Correspondența este reținută de la expediere până spre sfârșitul lunii noiembrie 1944, când este trimisă pe calea ferată, prin Turcia; 2) Siria - tranzit fără cenșură prin oficiul francez din Alep, în 4 decembrie 1944, dată rezultată din interpretarea ștampilelor numerale **R1124** (numărul transportului poștal sosit din Turcia) și 10 (codificarea zilei cenșurării); 3) Palestina - cenșura engleză din Haifa, cu ștampilă **PASSED KK/22** pe etichetă de închidere **OPENED BY EXAMINER KK/29219**; 4) Elveția - sosire la Geneva în 14 februarie 1945 (la 5 luni după prima cartare).

Fig. 11 - a standard example of the delivered mail from Romania on the „eastern route” through Palestine, outlining steps: 1) Romania - registered envelope sent on September 12th, 1944 from Braşov to Geneva, Switzerland, censored at the Northern Railway Station office (seal **CENZURAT 2** and numeral cancellation of the censor 76); mail is withheld from shipment until the end of November 1944, when it is sent by railway, via Turkey; 2) Syria - censorship free transit through the French office from Aleppo, on December 4th, 1944, a resulting date from the interpretation of numerals cancellations **R1124** (the number of the postal transport which arrived from Turkey) and 10 (the encoding of censoring day); 3) Palestine - English censorship of Haifa, with cancellation **PASSED KK/22** on the closing label **OPENED BY EXAMINER KK/29219**; 4) Switzerland - arrival in Geneva on February 14th, 1945 (5 months after the first sorting).

ORIGINAL SAU SUROGAT ASTROFILATELIC?

Lipsa noutăților astrofilatelice rusești pentru lansările de la Baikonur după 2 aprilie 2010, determinată de închiderea oficiului poștal (pentru o așa-zisă renovare) odată cu transferul ștemplurilor la Moscova, pare a fi compensată (cu întârziere) de apariția unor substitute. Pe diverse site-uri de comerț electronic se vând plicuri (începând cu startul misiunii Soyuz TMA-19 din 15 iunie 2010) obliterate cu două ștampile (prezentate alăturat, aici având data startului misiunii Soyuz TMA 01-M) și completate cu autografe ale cosmonauților din echipajele unor recente mi-

siuni Soiuz la ISS - aceasta, în mod evident, pentru a obține un preț cât mai mare la vânzarea prin licitație. Cei mai „optimiști” cumpărători cred că respectivele plicuri ar fi produsele unei companii ruse de... poștă privată(!). Ceea ce am aflat noi până la acest

moment, chiar de la ofertanți ai unor astfel de piese, este sursa lor de proveniență și numim aici întreprinderea Unitară de Stat *Energia* care, după știința noastră, nu ar fi abilitată în efectuarea de activități poștale. Vom reveni asupra subiectului la momentul în care vom avea date certe.

(Florin PATAPIE - RAICU)

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909) - partea a VI-a

Dumitru F. DUMITRU

EMISIUNEA a IX-a - ULTIMA - 1909

Ultima emisiune de banderole, a IX-a, a fost pusă în circulație în anul 1909. *Desenul* este nou, conform mărcii dantelate tip „Tipografiate”, pusă în circulație în același an: efigia Regelui CAROL I privind spre stânga, în oval pe fond alb, având deasupra coroana încadrată în stânga cu o ramură de lauri, iar în dreapta cu o ramură de stejar; la baza ramurilor stânga/dreapta figurează cuvântul POSTA, iar jos ROMANIA cu litere stilizate; într-un cartuș în colțul din stânga-jos - valoarea 1 BAN. Tiparul este negru, pe hârtie crem (Fig. 55) sau albă (Fig. 56), ambele cu scame.

Lungimea banderolelor acestei emisiuni poate fi considerată cea a ștraifului de coală necirculat cu 4 banderole, respectiv 310 mm (Fig. 55). Celelalte piese, toate circulat, au cote dimensionale cu mult sub cea de mai sus, spre exemplu 241 mm (Fig. 57). *Lățimea* între liniile de separație este constant de 31 mm, lungimea acestora fiind de 180 mm, retrase de la marginea din stânga (funcție de continuările de tiraj) cu 23 mm (Fig. 58), 35 mm (Fig. 55), chiar 40 mm (Fig. 59). Marca este retrasă în interiorul liniilor 17(19) mm, având deasupra și dedesubt cote ușor variabile - de la 2,5 la 4 mm, cel mai frecvent 3 mm.

De semnalat din această emisiune un fragment de 2 banderole cu *imprimare inversată a imaginii mărcii poștale* (abklatsch) pe spatele colii de hârtie (Fig. 60) și câteva fragmente circulat:

- banderolă având ca adresant pe renumitul prof. univ. dr. Nicolae Paulescu (Fig. 61);
- banderolă lipită total pe un ziar, HIGIENA din 1914, având și o ștampilă cu textul GRATIS Număr de Probă, aplicată pe banderolă și ziar (Fig. 62).

De asemenea, câteva fragmente circulat, francate suplimentar cu mărci adezive „Tipografiate” 1909: pereche plus 1 BAN (Fig. 63), pereche plus 2 x 1 BAN (Fig. 64), banderolă plus 5 BANI (Fig. 65), precum și o banderolă cu ștampila de plecare BUCUREȘTI ZIARE 913 (Fig. 66).

Dumitru F. DUMITRU, born on January 16th, 1936 in Bucharest, Romania, graduated of the Faculty of Journalism - Bucharest (1979). Editor, book design. Philatelic preoccupations: Romania - wrappers for newspapers (1870-1909), cancellations for newspapers, perforated stamps newspapers U(NIVERSUL) and A(VEVERUL). Exhibits with wrappers, cancellations for news-papers. Palmares: *Gold* („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), *Vermeil* (one frame - EFIGIO 2008, Bucharest).
Contact: ddmiti@yahoo.com

Wrappers for newspapers and periodicals (1870-1909) - sixth part

THE 9th ISSUE - THE LAST ONE - 1909

The last issue of wrappers for newspapers, the ninth one, was put into circulation in 1909. *The design* is new, according to the perforated stamp type „Typographed” issued the same year: the effigy of King Carol I looking to the left side, in oval, on white background having on top the crown, framed on the left side by a laurel branch and on the right side by an oak branch, at the bottom bearing the word POSTA and below ROMANIA with stylized letters; in a square of the left below corner - the value of 1 BAN. The print is black, on cream-coloured paper (Fig. 55) or white (Fig. 56), both with fluffs

The wrappers *length* of this issue could be considered that of the uncirculated sheet strip with 4 wrappers, respectively 310 mm (Fig. 55). The other items, all being circulated, have much lower quotes under that mentioned above, e.g. 241 mm (Fig. 57). *The width* between the separation lines is constantly of 31 mm, their length being of 180 mm, retired from the left margin (according to the run printings) with 23 mm (Fig. 58), 35 mm (Fig. 55), even 40 mm (Fig. 59). The stamp is retired inside the lines 17(19)mm, having above and below variable quotes - from 2.5 to 4 mm, frequently 3 mm.

To note at this issue a fragment of 2 wrappers with inverted print of the stamp image (abklatsch) on the reverse of the paper sheet (Fig. 60) and some circulated fragments:

- wrapper having as addressee the famous PhD Professor Nicolae Paulescu (Fig. 61);
- wrapper entirely affixed on a newspaper, HIGIENA of 1914, having also a cancellation with the text GRATIS Număr de Probă (Free sample number), applied on the wrapper and the newspaper (Fig. 62).

Also, some circulated fragments, supplementary franked with adhesive stamps „Typographed” 1909; pair and adding franked 1 BAN (Fig. 63), pair and adding franked 2 x 1 BAN (Fig. 64), wrapper and adding franked 5 BANI (Fig. 65), and also a wrapper with the departure postmark BUCUREȘTI ZIARE 913 (Fig. 66).

Dumitru F. DUMITRU, născut la 16 ianuarie 1936 în București, România, licențiat al Facultății de Ziaristică - București (1979). Editor, grafică de carte. Preocupări filatelice: România - banderole pentru ziare (1870-1909), ștampile pentru ziare, timbre perforate ziare U(NIVERSUL) și A(VEVERUL). Exponate de banderole, ștampile pentru ziare. Palmares: *Aur* („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), *Vermeil* (un panou - EFIGIO 2008, București). Contact: ddmiti@yahoo.com

philatelica.ro

postal stationery

Fig. 55 - Bz. 9, ștraif de coală cu 4 banderole, hârtie crem; lungime 310 mm

Fig. 55 - Wrapper 9, sheet strip with 4 wrappers, cream-coloured paper; length 310 mm

Fig. 56 - Bz. 9, ștraif de coală cu 3 banderole, hârtie albă; ștampilă BUCURESTI ★ ZIARE

Fig. 56 - Wrapper 9, sheet strip with 3 wrappers, white paper, BUCURESTI ★ ZIARE postmark

Fig. 57 - Bz. 9, ștraif de coală cu 3 banderole
Fig.57 - Wrapper 9, sheet strip with 3 wrappers

Fig. 58 - Bz. 9, ștraif de coală cu 5 banderole, expedit de la BUCURESTI 25 JUL 11 la PRAGA
Fig.58 - Wrapper 9, sheet strip with 5 wrappers, sent from BUCURESTI 25 JUL 11 to PRAGA

Fig. 59 - Bz. 9, ștraif de coală cu 5 banderole, expedit de la BUCURESTI 29 SEP 12 la CONSTANTINOPOLE
Fig. 59 - Wrapper 9, sheet strip with 5 wrappers, sent from BUCURESTI 29 SEP 12 to CONSTANTINOPOLE

philatelica.ro

postal stationery

Fig. 60 - Bz. 9, fragment cu tipar abklatsch

Fig. 60 - Wrapper 9, fragment with abklatsch print

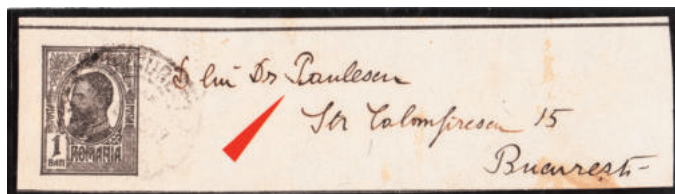

Fig. 61 - Bz. 9, adresant dr. Nicolae Paulescu

Fig. 61 - Wrapper 9, addressee Dr. Nicolae Paulescu

Fig. 62 - Bz. 9 lipită pe ziar (ca o etichetă), plus ștampilă publicitară GRATIS Număr de Probă

Fig. 62 - Wrapper 9 affixed on newspaper (as a label), and the advertising cancellation GRATIS Număr de Probă

Fig. 63 - Bz. 9, fragment de 2 banderole, francat suplimentar cu 1 BAN „Tipografiate” 1909

Fig. 63 - Wrapper 9, fragment of 2 wrappers, supplementary franked with 1 BAN “Typographed” 1909

Fig. 64 - Bz. 9, fragment de 2 banderole, francat suplimentar 2 x 1 BAN „Tipografiate” 1909

Fig. 64 - Wrapper 9, fragment of 2 wrappers, supplementary franked with 2 x 1 BAN “Typographed” 1909

Fig. 65 - Bz. 9, circulată București-Iasi, francată suplimentar cu 5 BANI verde „Tipografiate” 1909

Fig. 65 - Wrapper 9, circulated Bucharest-Iasi, supplementary franked with green 5 BANI "Typographed" 1909

Fig. 66 - Bz. 9, circulată loco, ștampilă BUCUREȘTI = ZIARE 1913

Fig. 66 - Wrapper 9, circulated loco, BUCUREȘTI = ZIARE 1913 postmark

Reviste circulat prin poștă în perioada 1904 - 1910 (în paralel cu banderolele pentru ziare), francate cu mărci adezive

Revues circulated by post during 1904-1910 period (in the same time with wrappers for newspapers), franked with adhesive stamps

În această perioadă, în paralel cu banderolele emisiunilor a VIII-a și a IX-a, diverse administrații de ziare au utilizat și mărci poștale adezive lipite direct pe ziar. Astfel: ALBINA din 29 februarie 1904, francat cu 1 BAN „Spic de grâu”, brun, 1901 (Fig. 67); CALEA VIETEI din februarie 1908, francat cu 1 BAN „Spic de grâu”, negru 1903 (Fig. 68); AMVONUL din iulie-august 1910, francat cu 2 x 1 BAN „Tipografiate” 1909 (Fig. 69); REVISTA DEMOCRAȚIEI ROMÂNE din 28 februarie 1910, francat cu 2 x 1 BAN „Tipografiate” 1909 (Fig. 70).

This period, in parallel with the wrappers of the 8th and 9th issues, different newspapers administrations used adhesive stamps directly affixed on the newspaper. So: ALBINA from February 29th 1904, franked with the brown 1 BAN „Wheat Ear” 1901 (Fig.67); CALEA VIETEI from February 1908, franked with the black 1 BAN „Wheat Ear” 1903 (Fig.68); AMVONUL from July-August 1910, franked with 2 x 1 BAN „Typographed” 1909 (Fig.69); REVISTA DEMOCRAȚIEI ROMÂNE from February 28th 1910, franked with 2 x 1 BAN „Typographed” 1909 (Fig.70)

Carte poștală 5 B francată adițional cu o pereche de 3 B REGELE CAROL I - VULTURI (fili-gran stema mică) - circulație târzie, suprafrancată pentru tarif internațional. Obliterări: Plecare - BUCUREȘTI 16 AVRIL 90 (DAGUIN originală franceză, ornament Crucea Sf. Andrei); Tranzit - AMBULANT No. 71 18 IV 90, NEUCHATEL EXP. LETTR. 19 IV 90; Sosire - MONRUZ 18 V 90.

(colecția Emanoil Săvoiu)

Fig. 67 - Revista ALBINA din 29 febr.1904, francată cu 1 BAN brun „Spic de grâu” 1901
 Fig. 67 - ALBINA magazine from February 29th, 1904, franked with 1 BAN „Wheat Ear” 1901

MERRY CHRISTMAS!

HAPPY NEW YEAR 2011!

“The Birth of Our Lord”, Murillo School

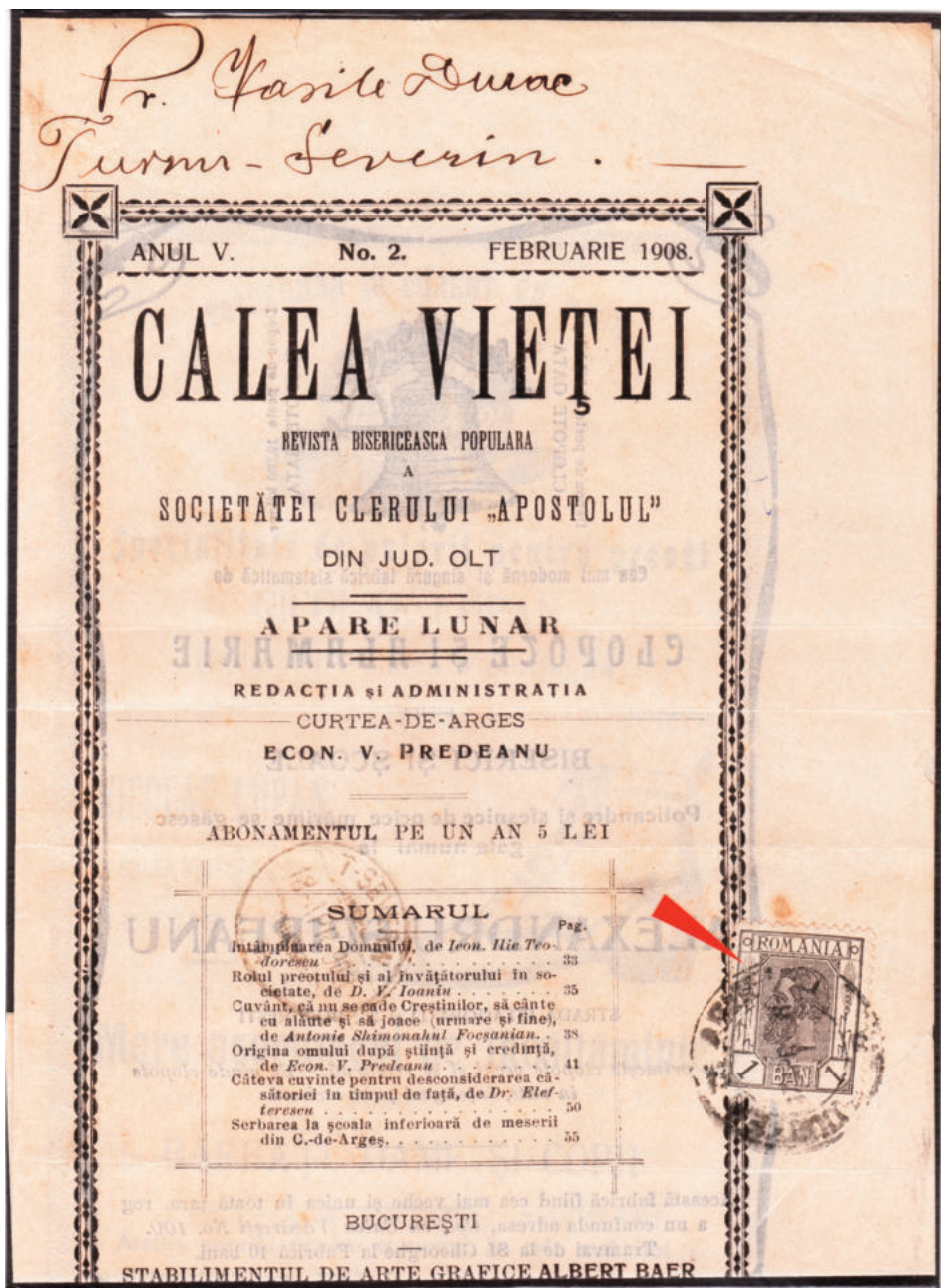

Fig. 68 - Revista CALEA VIETEI din februarie 1908, francață cu 1 BAN negru „Spic de grâu” 1903
Fig. 68 - CALEA VIETEI magazine from February 1908, franked with the black 1 BAN „Wheat Ear” 1903

„Typographed” 1909

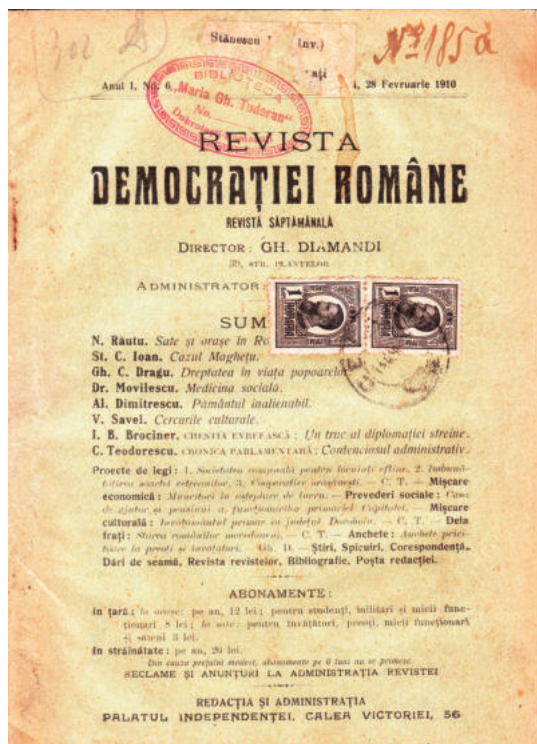

Fig. 70 - REVISTA DEMOCRĂȚIEI ROMÂNE
from February 28th 1910, franked with
2 x 1 BAN „Typographed” 1909

Telegramă ROMANIA 2 LEI, albastru, suprap-tipar REPUBLICA POPULARA ROMANA 1948, francată suplimentar cu Mi #1110 și Mi #1142 (a se vedea Mihail Popovici și Emanoil Săvoiu - *Din primele întregiri poștale cu francaturi mecanice ale republicii*, Filatelia, 11/82). Piesă rară ca circulație, fiind probabil singura piesă cunoscută cu aceste caracteristici.

(colecția Emanoil Săvoiu)

Galeria celebrităților botoșănene (II)

Alexandru H. SIMIONESCU (1880-1936), 2 septembrie - 130 de ani de la naștere

dr. Gică MARIȚANU

Protopopul iconom stavrofor Alexandru H. Simionescu s-a născut la 2 septembrie 1880 în satul Brehuiești din județul Botoșani, într-o familie cu opt copii (șapte băieți și o fată), dintre care patru au ajuns preoți.

Alexandru deslușește tainele abecedarului la școala din satul natal, urmând apoi cursurile Seminarului „Veniamin Costache” din Iași, pe care l-a absolvit în chip strălucit.

După terminarea Facultății de Teologie din Iași, la 6 decembrie 1906, a fost hirotonisit și numit preot paroh la biserica Sf. Nicolae din Popăuți, cunoscută ctitorie a lui Ștefan cel Mare.

Activând într-o parohie modestă timp de 30 de ani, Alexandru H. Simionescu s-a dedicat ridicării nivelului material și spiritual al enoriașilor săraci precum și conservării ctitoriei ștefaniene.

În acest sens, în 1908, preotul a fondat *Societatea Cultural - Filantropică „Unirea”* cu scopul declarat de a folosi fondurile și donațiile obținute din diverse manifestări culturale - religioase pentru ajutorarea săracilor, bolnavilor și îndeosebi a copiilor.

La scurtă vreme după ce a fost numit protopop, în anul 1921 înființează Școala de Cântăreți Bisericești „Sf. Ioan Damaschin”, care funcționa „în atenansele scunde ale bisericii «Ovidenia»”.

În 1926, după numeroase tentative nereușite, a început restaurarea picturii interioare a bisericii ctitorite de Ștefan cel Mare,

restaurare care s-a făcut cu aprobarea lui Nicolae Iorga și care s-a terminat în 1927, la sfârșitul lunii septembrie. La 2 octombrie a avut loc slujba de sfințire, la care au participat I.P.S. mitropolitul Pimen al Moldovei și I.P.S. Patriarhul-regent Miron Cristea.

Cam în aceeași perioadă, Alexandru H. Simionescu fondează „Căminului preoțesc” din strada Marchian.

Interesul manifestat pentru evenimentele istorice ale ortodoxiei, și îndeosebi pentru ctitoriile lui Ștefan cel Mare, l-a determinat să transforme în 1928 locuința preotului din curtea bisericii Sf. Nicolae din Popăuți în *Muzeul de Antichități Bisericești*.

Din dorința de a răspândi în popor literatura religioasă și națională, iconomul Alexandru H. Simionescu înființează la 13 aprilie 1930 *Cercul Misionar „Ștefan cel Mare”*.

Pentru că locuitorii mahalalei, lipsiți de posibilități financiare, să nu devină victimele cămătarilor

din oraș, a fondat în 1930 *Banca Populară „Ștefan cel Mare”*.

În același an a înființat *Biblioteca Parohială* care a funcționat pe lângă *Banca Populară*.

Iconomul stavrofor Alexandru Simionescu este primul preot preocupat de cercetarea istorică a trecutului bisericii ortodoxe botoșănene, publicând o serie de studii și lucrări printre care s-au numărat: „*Monografia Mănăstirii Popăuți*”(1902), „*Situația bisericii creștine ortodoxe din Jud. Botoșani la finele anului 1910*”, „*Monografia Mănăstirii Vorona*”(1922), „*Restaurarea interiorului bisericii «Sf. Nicolae»-Popăuți din Botoșani*”(1927), „*Monografia Mănăstirii Agaf-ton*”(1902), „*Biserica creștină ortodoxă din județul Botoșani în anul 1932*”.

Referințe:

- 1 *** *Botoșanii în 1932, Botoșani, 1932*, paginile 47 și 200
2. **Al. H. Simionescu**, *Mănăstirea Popăuți*, Tipografia B. Saidman, Botoșani, 1902.

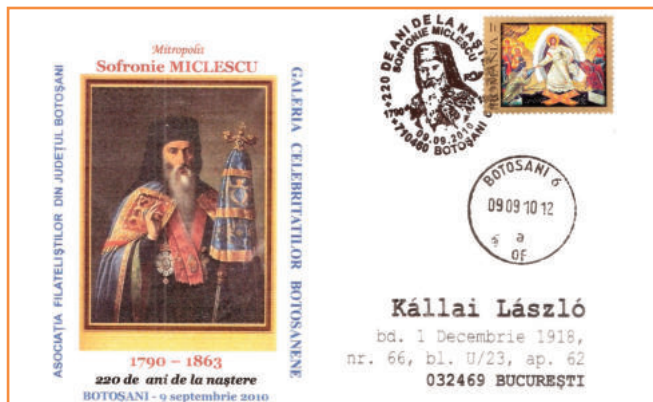

Sofronie MICLESCU (1790-1863), 9 septembrie - 220 de ani de la naștere

Familia Miclescu este una dintre cele mai importante din aristocrația botoșăneană a secolului al XIX-lea. Numeroșii ei membri au deținut importante funcții în viața social-politică și religioasă a orașului Botoșani și a Moldovei.

Mitropolitul Sofronie Miclescu (din botez Sandu Miclescu), fiul marelui vornic Constantin Miclescu și al soției sale Zoe, născută Vârnab, s-a născut în anul 1790 în județul Botoșani, fiind frate cu logofătul Scarlat Miclescu, tatăl mitropolitului Calinic Miclescu. A fost tuns în monahism la Mănăstirea Secu (1818), apoi trecut la Mănăstirea Neamț, ierodiacon (1821) și ieroimonah (1824). La 26 mai 1826 este ales episcop de Huși și hirotonisit la 3 iunie în același an. În 1851 este ales Mitropolit al Moldovei, aducându-și o contribuție deosebită în decretarea „legiurii pentru organizarea învățăturilor bisericești în Moldova”.

La alegerile din 10 septembrie 1857, mitropolitul Sofronie Miclescu a fost ales președinte al Divanului, în componența căruia au mai intrat și alte înalte fețe bisericești, printre care și arhierii Neofit Scriban, Filaret Scriban și Calinic Miclescu, cu toții de origine botoșăneană. Cu toate că l-a susținut pe Alexandru Ioan Cuza ca să ajungă pe tronul Principatelor Unite, Sofronie Miclescu a intrat în conflict cu acesta când s-a pus problema secularizării averilor mănăstirești. Împreună cu alți mari arhierii ai Moldovei a luptat pentru ca această lege să nu se aplice, în iunie 1859 adresând un protest la Comisia Centrală și Consiliului Puterilor

Protectoare. În 1860, glasul său s-a auzit pentru ultima dată în Adunarea generală a deputaților moldoveni, protestând din nou cu vehemență împotriva secularizării. Ca urmare a acestor proteste, pe data de 7 noiembrie 1860 este suspendat și înlăturat din scaun, iar pe 8 noiembrie 1860 însuși Mihail Kogălniceanu, însoțit de o gardă de jandarmi, s-a deplasat la reședința mitropolitului, arestându-l și exilându-l la Mănăstirea Slatina.

La 21 mai 1863 moare la Mănăstirea Slatina, iar locotenentul de Mitropolit Chesarie Sinadon Resmeriță s-a ocupat de înhumarea rămășițelor pământești în pridvorul mic din biserică voievodală a Mănăstirii Neamț.

Mitropolitul Sofronie Miclescu se înscrie printre luptătorii pentru Unirea din 1859 și rămâne o mare personalitate a bisericii ortodoxe din Moldova.

A tradus din grecește și din franceză numeroase texte, care au îmbogățit literatura religioasă ortodoxă. Ca mitropolit a tipărit la mănăstirea Neamț câteva ediții ale unor cărți de slujbă, precum și

Viețile Sfinților, în 12 volume după traducerea ierodiaconului Sefan de la Neamț (1854-1855).

Referințe:

1. **pr. Scarlat Porcescu**, *Contribuții ale clericilor bisericii strămoșești la înfăptuirea Unirii românilor*, Revista Mitropolia Moldovei și Sucevei, nr.1-3/1984, p.28

2. **Macarie Ciolan**, *Contribuții ale cinului monahal din arhiepiscopia Iașilor la înfăptuirea Unirii Principatelor Române*, Revista Mitropolia Moldovei și Sucevei, nr.1-3/1985, p.14

3. **Mircea Păcurariu**, *Dicționarul Teologilor Români*, Editura „Univers enciclopedic”, București, 1996, p.260

4. **Artur Gorovei**, *Monografia orașului Botoșani*, Fălticeni, 1926, p.260

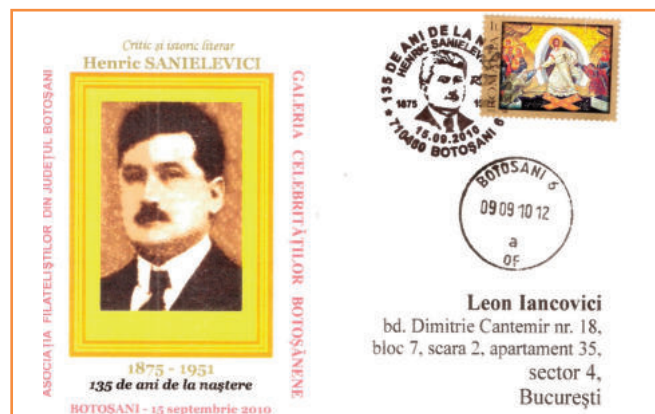
5. **Gabriel Ștrempel**, *Bibliografie românească modernă, 1831-1918*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986, vol.II, p.438

6. *** *Documente foarte importante pentru istoria bisericii și a națiunii române*, lassy, Imprimeria Adolf Bermann, 1866.

Henric SANIELEVICI (1875-1951), 15 septembrie - 135 de ani de la naștere

Sociolog, biolog, critic și istoric literar, Henric Sanielevici s-a născut la Botoșani la 15 septembrie 1875 într-o familie numeroasă, matematicienii Simion și Maximilian și pictorul Solomon fiind frații săi. După efectuarea studiilor primare și absolvirea liceului „A.T. Laurian” din Botoșani, când aderă la mișcarea socialistă, a urmat între 1894-1901 Facultatea de Litere a Universității bucureștene.

În 1900 a fost numit prim-redactor la "Noua Revistă Română" a profesorului C.Rădulescu-Motru. În 1903 debutează cu volumul „Încercări critice” și este numit director de școală în învățământul secundar la Galați unde, în 1905, a fondat - împreună cu Constantin Graur și Mihai Pastia - revista „Curentul nou”. În 1908 Garabet Ibrăileanu îl numește secretar al revistei „Viața Românească”, în care a publicat rezultatele unor cercetări biologice, sociologice și o serie de studii critice. A colaborat la numeroase publicații, dintre care amintim: „Adevărul”, „Adevărul literar și artistic”, „Adevărul ilustrat”, „Adevărul de joi”, „Convor-

biri literare”, „Flacăra”, „Floare albastră”, „Lumea Nouă”, „Povestea Vorbei”, „Realitatea ilustrată”, etc. Creația literară a lui Henric Sanielevici a cuprins traduceri din Balzac, Blasco Ibanez, Von Kleist și numeroase volume de critică literară, sociologie și antropologie printre care se numără: *Opinia publică europeană și chestiunea evree în România* (1901); *Icoane fugare* (1920); *Noi studii critice* (1920); *Probleme sociologice și psihologice* (1920); *La vie des mammifères et des hommes fossiles* (1926); *Cercetări critice și filosofice* (1928); *Literatura și ști-*

ința (1930), etc.

Referințe:

Bejenaru, Ionel, *Henric Sanielevici, „Caiete botoșănene”* („Ateneu”, Bacău), februarie 1986, p. 4

Călinescu, George, *Istoria literaturii române...*, București, 1941, pag. 569-570

Predescu, Lucian, *Enciclopedia „Cugetarea”*, București, 1904.

Macetele plicurilor și ale ștampilelor ocazionale au fost realizate de autor.

Dr. Gică MARIȚANU, născut la 29 noiembrie 1956 în județul Botoșani, România, absolvent al Facultății de Medicină Militară (1983). Colectionează mărci poștale tematice (România, Republica Moldova, ONU, Europa CEPT), cărți poștale ilustrate (Botoșani, localități din județul Botoșani), Napoleon Bonaparte, muzicieni europeni, numismatică (medici români, spitale, moneda medievală moldovenească).
Contact: maritanugica@yahoo.com

Cei interesați în procurarea acestor materiale le pot solicita prin intermediul următoarelor adrese de e-mail: c_coriolan@yahoo.com, maritanugica@yahoo.com

Licitație Christoph Gärtner - Rarități internaționale

Casa de licitație Christoph Gärtner (a se vedea *web site-ul* <http://www.auktionshaus-gaertner.de>) ne oferă un catalog special, reunind raritățile internaționale propuse la licitația nr. 16 din 22 noiembrie 2010. Dl. Christoph Gärtner are plăcerea să vă ofere acest catalog al unor rarități, bazat nu numai pe aprecierea sa, ci și pe sugestiile unui număr important de prieteni filателиști și colecționari.

EMISIUNILE ANULUI 2010

Grupaj:
dr. Ioan DANILIUC

1883 MAREA LOJĂ NAȚIONALĂ DIN ROMÂNIA - 130 DE ANI NATIONAL GRAND LODGE OF ROMANIA - 130 YEARS

Tiraj (Run printing)

Valoarea			Total
3,00 L	32.000	19.400	51.400
5,00 L	8.000	19.400	27.400
Minicoli tip II	-	2 x 500*	2 x 500*

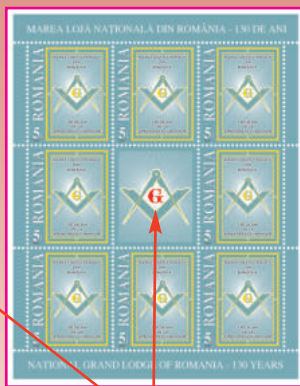
* Minicolile de tip II au intrat numai în echiparea mapelor filatelice, numărul mărcilor poștale cuprinse în acest tip fiind inclus în tirajul fiecărei valori în parte.

Minicoli tip I

Minicoli tip II

Elemente în folio aur

Data punerii în circulație: 04.11.2010.

Dimensiuni: mărcile poștale, 30x36 mm; minicolile, 100x128 mm.

Prezentare: **minicoli** cu 8 mărci poștale de aceeași valoare și o vinieta, plasată central (poz. 22). La minicolile de tip I vinieta conține grafica schimbată, fiecare minicoală a unei valori purtând pe vinieta grafica celeilalte valori. Pe vinieta colilor de tip II este reproducă, la scară ușor mărită, grafica aceleiași valori pe care apar elemente imprimate în folio aur. Tipărit offset, la 5 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Un FDC echipat cu seria în tiraj total de 1360 bucăți, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 500 bucăți au aplicată suplimentar ștampila în folio aur. Carton filatelic, echipat și obliterate în mod similar cu FDC-ul, într-un tiraj de 300 de bucăți.

Mapă filatelică echipată cu minicolile de tip II și FDC-ul cu aplicația suplimentară în folio aur a ștampilei. Tiraj: 500 mape.

Date of issue: 04.11.2010.

Size: stamp, 30x36 mm; minisheet, 100x128 mm.

Page composition: **minisheet** of 8 stamps (each value) + 1 label (type I), the minisheets of each value having in addition, imprinted on the label graphics, elements in gold foiling (type II).

Printing system: offset, in 5 colors, on chromo paper - UK origin.

One FDC: 860 pieces equipped with the postage stamps of the issue, numbered and cancelled with *first day* postmark and 500 pieces equipped with the postage stamps of the issue, numbered and cancelled with *first day* postmark, having in addition clearly imprinted in gold foiling the *first day* postmark.

Philatelic document, 300 pieces.

Philatelic folder, 500 pieces.

1884 VITICULTURA - Emisiune comună România - Cipru VITICULTURE - Joint stamp issue Romania - Cyprus

Data punerii în circulație: 10.11.2010.
Dimensiuni: mărcile poștale, 42x27 mm; bloc-coliță, 84x66 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU

Prezentare:

- **minicoli** cu 8 mărci poștale de aceeași valoare, având o vinietă plasată în colțul stâng-sus (poz. 11) și un rând de trei TABS-uri sub ultimul rând. TABS-urile sunt diferite la minicoala valorii de 2,10 L și identice la cea a valorii de 3,10 L.

- **blocuri - coliță** cu două mărci poștale (o serie) dispuse în diptic cu perfor deschis pe orizontală, având marginile laterale nedantelate.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Un FDC echipat cu seria în tiraj total de 350 bucăți, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Carton filatelic, echipat și obliterate în mod similar cu FDC-ul, într-un tiraj de 300 de bucăți.

pagina 24

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
2,10 L	1.600	19.000	20.600
3,10 L	1.600	19.000	20.600
Blocuri	-	9.500*	9.500*

* Numărul mărcilor poștale din blocuri nu a fost inclus în tirajul fiecărei valori în parte, fiind mărci diferite cu una din laturi nedantelată.

Date of issue: 10.11.2010.

Size: stamp, 40x27 mm; perforated miniature sheet, 100x128 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **minisheet** of 8 stamps (each value) + one label and 3 TABS; **perforated miniature sheet** of 2 pieces, with illustrated margin.

Printing system: offset, in 4 colors, on chromo paper - UK origin.

One FDC: 350 pieces equipped with the postage stamps of the issue, numbered and cancelled with the first day postmark.

Philatelic document, 300 pieces.

romfilatelia
o lume într-un timbru

1885 CRĂCIUN 2010 - Emisiune comună România - Vatican

CHRISTMAS 2010 - Joint stamp issue Romania - Vatican

Tiraje (Run printing)

Valoarea	1.10 L	3.10 L	Total
1,00 L	1.200.000	30.600	1.230.600
3,10 L	80.000	30.600	110.600
Blocuri	-	2 x 1000*	2 x 1000*

* Numărul mărcilor poștale cuprinse în blocuri a fost inclus în tirajul fiecărei valori în parte.

Date punerii în circulație: 15.11.2010.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; blocul-coliță, 158x86 mm.

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare:

- **minicoli** cu 8 mărci poștale identice și o vinieta plasată central (poz. 22), diferită la cele două valori;
- **blocuri** - **coliță** cu 4 mărci poștale de aceeași valoare, amplasate în partea dreaptă a unei manșete ilustrate pe care este reprodus tabloul din care s-a desprins detaliul din ilustrația mărcii.

Tipărit offset, la 5 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Un FDC echipat cu mărcile poștale ale emisiunii comune din România și Vatican, numerotat și obliterat cu ștampilele P.Z. ale celor două administrații poștale. Tiraj total de 1.380 de pliuri, din care 1.000 bucăți au, suplimentar, un element grafic la temă imprimat în folio aur.

Set de două ilustrații maxime, echipate cu mărcile poștale corespunzătoare și obliterare P.Z. Tiraj de 350 seturi.

Carton filatelic, echipat și obliterat în mod similar FDC-ului, în tiraj de 400 bucăți.

Mapă filatelică incluzând blocurile și un FDC, în tiraj de 1.000 bucăți.

Gravură cu marca poștală, 350 bucăți.

Date of issue: 15.11.2010.

Size: stamp, 36x36 mm; block sheet, 158x86 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition:

- **minisheet** of 8 stamps (each value) + one label with different image for each value;
- **block** of 4 stamps with illustrated border.

Printing system: offset, in 5 colours, on chromo paper - UK origin.

One FDC: 1,380 pieces, out of 380 are equipped with the postage stamps of the joint issue of Romania and Vatican, numbered and cancelled with the first day postmark of the corresponding postal administration, and 1,000 pieces equipped with the postage stamps, numbered and cancelled with the first day postmark of the corresponding country, having in addition a thematic graphic element imprinted in gold foil.

Maxicards, two images, 350 sets.

Philatelic document, 400 pieces.

Philatelic folder having two blocks and one FDC, 1,000 pieces.

Engraving with a stamp, 350 pieces.

1886 ROMÂNIA - PREMIERE MONDIALE (I) ROMANIA - WORLD PREMIERES (I)

Tiraje (Run printing)

Valoarea			Total
3,00 L	24.000	14.600	38.600
4,30 L	8.000	14.600	22.600
5,00 L	8.000	14.600	22.600
8,10 L	8.000	14.600	22.600

- **3,00 L** - Vagonetul din lemn de la mina de aur Brad – Barza (sec. XVI) / The wooden mining coach from Brad - Barza (16th Century);
- **4,30 L** - Moara de apă cu făcie (sec. XII - XIV) / The horizontal wheel mill (12th - 14th Century);
- **5,00 L** - Stiloul și inventatorul Petrarhe Poenaru / The fountain pen and the inventor Petrarhe Poenaru;
- **8,10 L** - Automobilul aerodinamic și inventatorul Aurel Persu / The aerodynamic automobile and the inventor A. Persu.

Date punerii în circulație: 17.12.2010.

Dimensiuni: mărcile poștale, 48x33 mm; minicoline, 168x123 mm.

Machetator: Radu OLTEAN.

Prezentare: **minicoli** cu 8 mărci poștale identice și o viniată plasată central (poz. 22). Fiecare viniată are ca grafică imaginea în culori schimbate a mărcii poștale pe care o însoțește.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromogumată (Anglia).

Un set de două FDC-uri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z. Tiraj, 350 seturi.

Set de patru ilustrate maxime, echipate cu mărcile poștale corespunzătoare și obliterate P.Z. Tiraj, 300 seturi.

Carton filatelic, echipat și obliterat în mod similar FDC-urilor, 300 bucăți.

Date of issue: 17.12.2010.

Size: stamps, 48x33 mm; minisheets, 168x123 mm.

Designer: Radu OLTEAN.

Page composition: **minisheet** of 8 postage stamps (each value) + one label with different image for each value.

Printing system: offset, in 4 colours, on chromo paper - UK origin.

Two FDC's: 350 sets equipped with the postage stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Maxicards, 4 images, 300 sets.

Philatelic document, 300 pieces.

romfilatelia
o lume într-un timbru

Expozițiile vin și (se) trec, Expozanții - din fericire - rămân!

av. Leon IANCOVICI, maximafilist expozant
medalie de Aur la expoziția FIP EFIRO 2008

Stimate moderator,

Te-am numit astfel întrucât nu sunt sigur că ai accepta să îți spun "Stimate Sergiu" cu tot respectul pe care ți-l port pentru că, odată, într-un moment de răscruce filatelică, știu că te-ai lipsit în favoarea mea de însuși votul tău. Și tu și eu știam atunci că nu prezintă relevanță cine și cu cine votează; important era cine a numărat voturile...

Chestiunea cu care de câteva zile ai atârnat lumea filatelică din România și nu numai, anume raportul dintre expozant și organizatorul de expoziții, nu este nouă, dar ține de dilema primatului între ou sau găină.

Personal, m-am exprimat deja în nr. 1/2009 (pag. 4) al prestigioasei reviste de cultură filatelică philatelica.ro: "Aș vrea, totuși, să se știe că o expoziție - la fel și comisarii, responsabilități de resort, comis-voiajorii, samsarii, etc. - există datorită expozanților, iar nu invers. Parafrazând un slogan deja intrat în folclorul filatelic din România, expozițiile vin și (se) trec, comisarii la fel, doar expozanții rămân."

Era reflecția unui modest expozant care, după ce a fost îndepărtat brutal 18 ani din viața colectivă filatelică, și-a câștigat în preselecția din 2007 dreptul de a

În loc de motto: *Nu doar cei care expun sunt filатели, ci mai ales cei care organizează expoziția pentru cei care expun, cei care zi de zi încurajează, explică, se apleacă asupra celor care vin în lumea filateliei.*

Sergiu-Marian Găbureac
15 noiembrie 2010, 8:53:29 AM

expune la expoziția filatelică mondială EFIRO 2008 și a devenit la acel moment unul dintre singurii doi filатели din lume (și din întreaga istorie a expozițiilor mondiale FIP) distins cu medalia de aur la clasa de Maximafilie (astăzi, numărul lor a ajuns la 5). Performanță reînnoită recent, la BALKANFILA 2010, unde expozantul premiat (*Precursori ai maximafiliei moderne, 1871-1910. Studiu*) a fost propus și invitat la clasa specială "Nestemate filatelice din Balcani" și, în absența fortuită a expozantului, a fost distins cu diplomă în rang de medalie de Aur și premiul special (superb!) acordat de Federația Filateliștilor din Turcia.

Anul acesta, o indispoziție pasageră mi-a răpit în ultimul moment șansa unică în 62 ani de a fi comisar național la o expoziție internațională FEPA organizată în străinătate. Atribuțiile mele au fost preluate, imediat, de un alt comisar național, al cărui deranj îl apreciez, ca și preocuparea pentru întreținerea pepinierii de cadre.

Am aflat din raportul juriului că un număr de 5 expozante din mai multe țări nu a ajuns în expoziție, din motive diverse, desigur. Nu e pentru prima dată când se întâmplă așa ceva, iar panourile alocate lor nu au fost dezafectate și nici atribuite altor expozanți. Este, în opinia mea, *reverența Expoziției în fața Măriei Sale Expozantului, care de fiecare dată este ales dintre mai mulți pretendenți să își etaleze în "arena cu lei" strădania, inteligența, perseverența în ale filateliei și să își măsoare șansele* (primesc, fără să îl împărtășesc, și punctul de vedere contrar, în sensul că "panoul alb" ar constitui un blam...).

Întotdeauna, Expozantul onorează o Expoziție prin participarea sa, ceea ce nu poate fi neglijat, dar și reciprocă este adesea valabilă. În timp ce o Expoziție se dezonorează (sau este dezonorată) atunci când obstaculează discreționar și nemotivat accesul în arenă...

Lată de ce privesc cu mare rezervă *asertiunea potrivit căreia "Nu doar cei care expun sunt filатели, ci mai ales (subinierea mea, L.I.) cei care organizează expoziția pentru cei care expun(...)"*. Am respect pentru organizatorii de expoziții, dacă și atât cât le este cuvenit. Dar, dacă prima teză este reală ("Nu doar cei care expun sunt filатели", fiind neîndoielnic că numărul filateliștilor poate fi mai mare decât al expozanților, cea de-a doua teză este falsă (sunt filатели "**mai ales** cei care organizează expoziția pentru cei care expun, cei care zi de zi încurajează, explică, se apleacă asupra celor care vin în lumea filateliei"). Pe de o parte, în opinia mea învechită, expoziția nu este un scop în sine și nu se organizează pentru expozanți, ci pentru publicul - cât a mai rămas - interesat(n)t. Pe de altă parte, ce semnificație are susținerea "zi de zi încurajează, explică", în condițiile în care filateliștii din România, cu unele excepții notabile dar instabile pentru viitor, și-au pierdut sediile, se întâlnesc când și pe unde pot și mă gândesc că însăși vârsta medie a filateliștilor înrolați este superioară chiar speranței medii de viață în România. Cât privește cea de-a treia susținere ("se apleacă asupra celor care vin în lumea filateliei"), o primesc cu duioșie, dar și cu precauție: *întâi*, că nu îmi dau seama câți și de

ce mai vin în lumea filateliei, iar apoi mă tem sincer să nu fie sufocați de atâta aplecare...). Este în firea lucrurilor ca discipolul (expozițant, în accepțiunea moderatorului) să își depășească mentorul (adică organizatorul de expoziții), cu condiția ca acesta din urmă să aibă (sau, mă rog, să fi avut vreodată) statutul de expozant și, implicit, bărbăția de a se bate într-o confruntare filatelică și de a răzbate. Este o ordine a firii, aplicabilă și în filatelie: nimeni nu s-a născut învățat; înțeleptul a fost mai întâi învățăcel; adultul s-a maturizat din poziția de copil (cu excepția copiilor care s-au născut precoci și au rămas așa!), expozantul a pornit de la stadiul de filatelist colecționar și nu invers, etc.

Altfel spus, vis-a-vis de rezerva ce mi-am creat-o, ar fi de pomană efortul sacagiilor de a scoate apa din fântână dacă n-ar avea cine să o bea; inutilă străda-

nia cismarului de a croi ghetе în absența celor dispuși să le poarte; fără noimă prezența profesorului în clădirea unei școli fără elevi (caz în care, trăim timpurile, se desființează respectiva școală cu profesori cu tot, iar nu elevii...); zadarnică presiunea cămătarului de a-și burduși teșche-reaua în lipsa naivului care să-i cadă în mreje ș.a.m.d.

Stimate Sergiu, te-ai angajat într-un demers pe cât de nobil, pe atât de riscant. Uneori, puterea de a diferenția depinde de o chichiță, de o nimica-toată. Testul pe care ți-l propun să îl folosești poate fi și acesta: "știți, dragi copii, care este diferența dintre un cap de bou și un Cap de bour?" Apoi, întâi să îi alegi pe cei care îți vor răspunde: "O literă, dom' profesor!" După care, tu vei decide ce vor ajunge: "organizatori" sau "expozițanți". Se potrivește ca o mânășă la "elitismul" vieții filatelice în mizerie.

Mai grav trebuie privit fenomenul actual: numărul expozițiilor este într-o continuă și alarmantă descreștere (motivată, astăzi, de criza economică, dar mâine pe cine mai aruncăm vina?).

În rest, mergem înainte, că înainte era mai bine în filatelie. Ți-o spun cu sinceritatea, dar și cu regretul filatelistului care încă mai sunt și care a fost și discipol (al magistrului dr. Valeriu Neaga), și organizator de expoziții (coordonator sau în comitele de organizare), și membru de juriu, și realizator de top de piese maxifile, și expozant și, să mă bată vina, competitor în filatelia judiciară.

Așadar, din păcate, expozițiile vin și (se) trec, doar expozanții - din fericire - rămân. Și, din când în când, mai răspund timid la apelul de seară: uneori unul, al-teori doi...

Noapte bună.

SALUZZO 2010

Cercul filatelic și numismatic G.B. Bodoni, Centrul italian de filatelie tematică - grupa *Muzica*, Uniunea asociațiilor filatelice din Piemonte și Valle d'Aosta, Federația italiană a societăților filatelice au organizat în localitatea italiană Saluzzo, în perioada 17-19 septembrie 2010, cea de-a 44-a ediție a expoziției tematice - *Muzica*. Au participat 34 de expozanți din Italia, Franța, Luxemburg, Elveția, Belgia, Olanda și România. Medalia de Aur Mare și premiul Massari s-au acordat lui Danny Jimmink (Olanda) - *Step by*

step to dancing. Medalii de Aur au obținut: Guido Poloniato (Italia) - *The musical hymn in the mosaic of history* și premiul Neberti; Mark Bottu (Belgia) - *Talking with god*. Expozanții români participanți la clasa un panou au obținut următoarele distincții: Argint Mare (73 puncte): Vasile Doros - *Ludwig van Beethoven - le titan de Bonn*; Argint (65 puncte): Victor Necolau - *Beethoven - the miracle of music*. Cu acest prilej s-au pus în circulație două ștampile speciale, care sunt prezentate alăturat. (Prof. Victor NECOLAU)

CRĂCIUN FERICIT!

LA MULȚI ANI 2011!

„Nășterea Domnului” pictată de Gheorghe Tattarescu,
afiată în Catedrala Mitropolitană din Iași

Filatelie în muzeele și colecțiile publice din România

- Colecția filatelică a Muzeului Saint-Georges -

Cristian - Andrei SCĂICEANU, AEP

Muzeul a fost întemeiat în 1908 de Alexandru Saint-Georges la Bârlad¹ și era deschis publicului două zile pe săptămână, marțea și joia², când vizitatorii dispuneau chiar și de un registru unde își puteau consemna impresiile după vizitarea muzeului³. Muzeul era format din două încăperi în care piesele erau expuse în dulapuri și pe mese⁴.

Încă din perioada bărlădeană a existenței muzeului este semnalată colecția filatelică a acestuia. Astfel, conform unor date publicate în presa vremii, se consemnează că muzeul din Bârlad deținea o colecție aproape completă a mărcilor poștale românești, „începând cu cele *Cap de Bou*” (s.n.), dar și formulare poștale de la „începutul poștei noastre”. Se remarcă în mod deosebit „o colecție de coli timbrate de 20 parale, 2, 25, 480, 600 și 840 lei cu *Cap de Bou*”⁵. Existența unor coli timbrate cu asemenea valori nominale mari credem că nu era posibilă în perioada când muzeul a funcționat la Bârlad și că este vorba despre o datare inexactă. Valori nominale de 480, 600 și 840 lei nu puteau să apară decât mult mai târziu, în perioada de inflație de după Al Doilea Război Mondial. Includerea unor piese filatelice în patrimoniul muzeului încă de la începuturile funcționării sale este un lucru deosebit de interesant, care merită a fi subliniat. Cum Alexandru Saint-Georges nu este cunoscut ca filatelist, ne putem întreba cine l-a influențat în acest sens? Este semnalată existența unei scrisori din 1923 care atestă relația de prietenie dintre Nicolae Docan și Alexandru

Saint-Georges⁶. Este posibil ca această amicitie să fie explicația includerii unor mărci și documente poștale printre piesele muzeului, deoarece Nicolae Docan era posesorul unei colecții filatelice importante, pe care, a donat-o Academiei.

Din 1915 muzeul se mută la Târgoviște, odată cu mutarea ofițerului Alexandru Saint-Georges în această garnizoană. Aici suferă pierderi importante în timpul ocupației din 1916-1918. Se menționează că încă din perioada funcționării muzeului la Bârlad și Târgoviște au fost publicate o serie de „articole având sursă materialul documentar, numismatic sau filatelic existent în muzeu”. Din păcate, printre articolele citate nu se regăsește niciunul cu subiect filatelic⁷. Curtea de Despăgubiri de Război recunoaște în 1921 evaluarea pagubelor suferite de patrimoniul muzeului în valoare de 1.350.000 lei, o sumă impresionantă pentru acele vremuri. După război, Alexandru Saint-Georges a demisionat din armată, s-a mutat în București și a refăcut muzeul pe care l-a donat în 1932 „Fundațiilor Culturale Carol al II-lea”. Recunoașterea juridică a acestei donații a venit abia în 1940. În 1945, din cauza lipsei de fonduri, „Filarmonica” și „Muzeul Saint-Georges” au fost transferate la Ministerul Artelor. În 1948, după 40 de ani de funcționare, muzeul a primit o decizie a Ministerului Artelor care dispunea predarea colecțiilor către diverse muzee bucureștene.

Muzeul a funcționat la mai multe adrese din București. Inițial

și-a desfășurat activitatea în casa Saint-Georges din Șoseaua Cotroceni⁸, apoi și-a avut sediul într-un mic apartament din str. Polonă, nr. 24. În timpul războiului s-a refugiat în comuna Perșani din fostul județ Făgăraș. La întoarcerea din refugiu colecțiile au fost depozitate într-un spațiu impropriu, pavilionul „Lunii Cărții” din piața Senatului, de unde au fost duse la „Muzeul Satului”.

Fostul ministru plenipotențiar C. Manu a donat Ministerului Artelor, în martie 1948, colecțiile sale și imobilul din Calea Victoriei nr. 92, cu condiția ca el să locuiască în continuare într-un apartament al imobilului în care va funcționa un muzeu documentar (colecțiile proprii și „Muzeul Saint-Georges”). Mulți colecționari au adoptat această tactică, încercând pe de o parte să-și salveze colecțiile, dar și să-și asigure o bătrânețe liniștită. Nominalizarea explicită a „Muzeului Saint-Georges” în condițiile de donație a fost făcută, cu siguranță, ca urmare a unei înțelegeri între C. Manu și Alexandru Saint-Georges, din dorința acestuia de a găsi un local cât mai bun pentru muzeu. Nu a reușit acest lucru deoarece în octombrie 1948 Ministerul Artelor a cedat imobilul Președinției Consiliului de Miniștri, care l-a repartizat Ministerului Industriei. Acesta a instalat în clădire un cămin de zi. Practic, după decembrie 1948 „Muzeul Saint-Georges” și-a încetat activitatea.

Este remarcabilă abnegația cu care a luptat Alexandru Saint-Georges pentru acest muzeu. El a intuit sprijinul pe care Carol al II-lea îl va acorda culturii în ►►►

timpul domniei sale și a donat patrimoniul muzeului „Fundatiilor Culturale Carol al II-lea”. Ideea se va dovedi excelentă pentru activitatea muzeului deoarece, chiar dacă fondurile de care a beneficiat muzeul nu au fost deosebit de mari, au fost suficiente pentru a asigura o funcționare normală. În schimb, apartenența sa la „Fundatiile Culturale Carol al II-lea” i-a conferit o autoritate morală pe care Alexandru Saint-Georges a știut să o exploateze. A cerut și a obținut documente și obiecte de colecție de la alte muzee, de la autoritățile statului⁹ sau de la colecționari particulari¹⁰. Perioada de glorie a muzeului a fost în timpul domniei lui Carol al II-lea. Odată cu începerea războiului apar problemele. În 1941 genera-lul Antonescu s-a opus aprobării bugetului muzeului¹¹. În timpul războiului activitatea muzeului a continuat. Alexandru Saint-Georges a dat dovadă de o prezență de spirit și de o clarvi-ziune deosebită. În 1940 solicita autorităților să predea muzeului sigiliile și alte însemne oficiale evacuate din teritoriile cedate în acel an. Numai de la Direcția Generală P.T.T a primit peste 1.000 de bucăți¹². A preluat, cu acte în regulă, diverse piese din muzeele transnistrene, salvându-le poate de la distrugerea la care ar fi fost expuse în cursul operațiunilor mi-litare ce au avut loc în acea zonă în 1944, pe care le va restitui după război autorităților sovietice.

După război urmează o perioadă foarte grea. Cel care în anii interbelici obținea de la LARES facilități pentru călătoria cu avionul pe ruta București - Bazargic pentru identificarea și achiziționarea unor piese muzeale din Cadri-

later, se vede nevoit să încerce obținerea unor alimente pentru angajații muzeului de la Domeniile Coroanei sau să cumpere pe cartelă, prin intermediul sindicatelor, lenjerie intimă¹³.

Muzeul și-a încetat activitatea în aprilie 1950, când a predat Direcției Artelor Plastice din Ministerul Artelor și Informațiilor și ultimele rechizite, adică „17 penițe, 3 gume, 1 tub de pelicanol...”¹⁴. După ce a înființat muzeul la Bârlad în 1908, Alexandru Saint-Georges l-a condus cu multă pasiune timp de 42 de ani. Tot lui i-a fost dat să asiste la desființarea muzeului în primăvara anului 1950. În 1949 personalul a fost transferat la alte muzee, iar Alexandru Saint-Georges, „pus în retragere pentru limită de vârstă” la 1 decembrie 1949, a primit delegație pentru semnarea lucrărilor administrative și predarea colecțiilor¹⁵. Secțiunea filatelică a muzeului a apărut de-a lungul timpului în organigramele de funcționare, fie subordonată Cabinetului Numismatic, fie de sine stătătoare. Într-un anunț publicat în presa vremii, drept conducător al secției filatelice apărea Emilian Costescu¹⁶. Acesta era însă ofițer activ la acea dată, membru în „Comitetul de Conducere” al Societății Filatelice Române, iar conducerea secției filatelice de la Muzeul Saint-Georges trebuie privită ca o colaborare pe care o avea cu muzeul. Acest lucru rezultă și din scrisoarea pe care i-a adresat-o Alexandru Saint-Georges în 1938, când i-a propus să conducă onorific secția filatelică¹⁷. Din statele de plată ale salariiilor, din statele de funcțiuni sau din documentele curente nu rezultă nicio altă persoană care să se fi ocupat cu conduc-

erea sectorului filatelic. Mai mult decât atât, în 1939 adresându-se Direcției Generale a Poștei și Telegrafului, solicitând diverse obiecte, uniforme, documente și mărci poștale, Alexandru Saint-Georges cerea să i se pună la dispoziție un „specialist în această direcție”¹⁸. Cum a putut muzeul să organizeze un așa de bogat, variat și important patrimoniu filatelic fără să aibă niciodată angajat un specialist filatelic?!

Legăturile lui Alexandru Saint-Georges cu lumea filatelică nu par să fi fost niciodată foarte strânse. Nu a fost găsit niciun document care să ateste apartenența lui Alexandru Saint-Georges la o societate filatelică, așa cum a făcut parte între 1943 - 1947 din conducerea Societății Numismatice Române. Doar Emilian Costescu și Grigore Racoviceanu¹⁹ au scris câteva articole în presa filatelică a vremii, care altfel a trecut sub tăcere existența muzeului²⁰. Printre donatorii muzeului rareori se întâlnesc nume consacrate de filателиști, iar donațiile nu sunt dintre cele mai importante. Muzeul Saint-Georges nu a beneficiat de prea mult sprijin din partea lumii filatelice românești. Printre donatorii de piese filatelice se numără Lucia și av. El. Șaraga²¹, Ioan I. Odor²², revista „Filatelia”²³, av. Grigore Racoviceanu²⁴, Carol Schafhütl²⁵ și Alexandru Dojan²⁶.

Patrimoniul filatelic al muzeului a fost de-a dreptul impresionant! În primul rând era foarte bogat și bine organizat. Regulamentul de funcționare al muzeului, întocmit după al Doilea Război Mondial, dă și structura colecției filatelice, care în principal este compusă din „timbre poștale românești, ale ocupațiilor ▶▶▶

străine în România, ale ocupațiilor românești peste graniță; valori poștale; formulare poștale; ștampile poștale din Principatele Unite și din celelalte provincii românești Transilvania, Banat, Bucovina, Basarabia și Dobrogea; documente servind la istoria poștei în România; mărcile și valorile poștale vor fi îmbrăcate în hârtie subțire și păstrate în albume speciale, fiecare piesă va avea o fișă pe materii²⁷.

Dincolo de claritatea planului de colecționare surprinde ideea de a include în colecțiile muzeului piese de istorie poștală din Transilvania, Banat, Bucovina, Basarabia și Dobrogea, chiar dacă până în 1878, respectiv 1918, în acele provincii a funcționat poșta maghiară, austriacă, rusă sau turcă. Nici astăzi aceste teme nu sunt foarte răspândite printre colecționarii români, care consideră că, la vremea respectivă, acele provincii au avut o administrație poștală străină și, în consecință, ele nu aparțin patrimoniului filatelic românesc. Dar spiritul novator al lui Alexandru Saint-Georges nu se va vedea numai aici. Într-un memoriu înaintat în 1949 secretarului general Bădeanu din Ministerul Artelor se menționează următoarele: „colecția filatelică este orânduită științific, timbrele fiind așezate în album după emisiuni, valoare, dințături și culori. Ștampilele poștei române, ruse și austriece din Țările Române, începând cu 1826 sunt așezate cronologic pe oficii poștale²⁸.

În inventarele muzeului întâlnim pentru prima dată piese filatelice în actul de donație al muzeului, autentificat la 21 ianuarie 1940, care menționa la poziția a 2-a a inventarului „piese

în legătură cu istoria Poștelor în România”, constând în 4378 de piese și 4 dosare²⁹. Patrimoniul filatelic crește constant: în 1943 erau 5373 de piese și 11 dosare³⁰, iar în 1945 existau în colecțiile muzeului 11.512 piese și 29 de dosare cu documente³¹.

Colecțiile filatelice ale muzeului Saint-Georges impresionau nu numai prin volum, ci și prin calitatea și raritatea pieselor. Într-unul din nenumăratele memorii adresate Ministerului Artelor, cu scopul de a sublinia importanța și bogăția patrimoniului, se specifica, în 1946, că muzeul „posedă o colecție începând cu mărcile Cap de Bour și ștampilările din 1830³², iar Emilian Costescu evocă într-un articol publicat în 1939 cea mai rară marcă poștală din colecția muzeului, „frumosul timbru *Cap de Bou* de 80 de parale” (s.n.)³³. Dintre documentele poștale se remarcă lucrarea *Condițiile Poștelor din Prințipatul Moldovei*, tipărită la Iași în 1851³⁴ și *Condițiile Poștelor din Prințipatul Țării Românești 1851-1856*, tipărită la București în același an³⁵. Alexandru Saint-Georges a fost preocupat în egală măsură de piesele vechi, rare și valoroase, cât și de piesele filatelice contemporane, intuind valoarea și importanța la care vor ajunge acestea peste ani. Există nenumărate intervenții la Direcția Generală a Poștelor și Telegrafului prin care solicita mărcile emise în epocă de administrația poștală³⁶. Insista mult ca aceste mărci să fie acordate gratuit muzeului, dar a făcut, asiguratoriu, și un abonament pentru a putea cumpăra toate seriile de timbre emise de Poștă³⁷. Alexandru Saint-Georges nu s-a mulțumit numai cu mărcile poștale stan-

dard, el a solicitat să i se pună la dispoziție varietăți de culoare, de dantelură, probe și eseeuri, dovedind astfel înalte cunoștințe filatelice³⁸.

În anii războiului a început să funcționeze poșta militară și să fie cenzurată corespondența civilă. Acordând importanța cuvenită acestor piese filatelice, care vor deveni foarte căutate peste ani, muzeul s-a adresat instituțiilor publice, solicitând să-i fie predate plicurile corespondenței curențe³⁹, reușind astfel să adune 1115 plicuri cu diverse ștampile de cenzură care constituie cea mai mare colecție de astfel de piese existentă vreodată în România⁴⁰. S-a adresat și Ministerului Apărării Naționale, cerând corespondența circulată cu ștampilele oficiilor poștale militare și solicitând ca după război să-i fie repartizate ștemplurile metalice utilizate de aceste oficii⁴¹.

Corespondențele adresate sau expediate unor / de unele instituții de mare importanță, precum Președinția Consiliului de Miniștri, Marele Stat Major, misiunile diplomatice străine acreditate la București și altele, nu se cenzurau, considerându-se că în aceste trimiteri poștale pot exista informații pe care nici cenzorii nu trebuie să le cunoască. La intrarea în circuitul poștal, astfel de corespondențe primeau o ștampilă cu textul *OPRIT A SE CENZURA*. Având o intuiție deosebită, reușește să strângă 462 de astfel de plicuri. Datorită rarității lor, plicurile cu astfel de ștampile au fost mult timp necunoscute, iar când au intrat în preocupările filateliștilor una din primele interpretări dată ștampilelor a fost aceea că ele indicau reținerea plicului pentru cenzurare, ►►►

adică *OPRIT* [pentru] *A SE CENZURA*. Filateliștii români au început să discute despre acest tip de ștampile abia prin anii '80, iar o colecție așa de mare este azi foarte greu de realizat.

După 23 august 1944 corespondența externă sosită în România era cenzurată în primul rând de cenzura militară sovietică și abia după aceea era predată autorităților române. Alexandru Saint-Georges a reușit să realizeze și o astfel de colecție, a ștampilelor de cenzură sovietică aplicate pe teritoriul României⁴².

Marele merit al lui Alexandru Saint-Georges este că a reușit să formeze aceste colecții fără bani, dovedind multă intuiție și tenacitate în a solicita autorităților sau persoanelor fizice astfel de corespondențe, curente în epocă. Interesul lui Saint-Georges nu s-a limitat doar la colectarea unor astfel de corespondențe, el fiind preocupat și de studierea documentelor oficiale care reglementau procedurile poștale respective. După război a identificat o lucrare, de uz intern probabil, intitulată *Documentare asupra cenzurii în România* pe care o solicită Președinției Consiliului de Miniștri⁴³. Chiar și în perioada în care soarta tristă a muzeului începea să se întrevadă, Alexandru Saint-Georges a rămas preocupat de îmbogățirea patrimoniului muzeului. Astfel, în iunie 1948, Ministerul Artelor și Informațiilor confirma Ministerului Afacerilor Interne, prin adresa nr. 548/1948, că este de acord cu solicitarea Muzeului Alexandru Saint-Georges de a i se da plicurile provenite de la corespondența zilnică sosită la Ministerul Afacerilor Interne⁴⁴.

Soarta patrimoniului filatelic al

Muzeului Saint-Georges a rămas neclară după desființarea muzeului. Încă din 1946, când s-a verificat inventarul muzeului de către Ministerul Artelor, patrimoniul filatelic a fost neglijat. Astfel, comisia numită de minister, formată din prof. Aurelian Sacerdoțeanu, Mircea Nădejde, prof. Bucur Mitrea și Alexandru Saint-Georges, după ce a constatat inventarierea bunurilor muzeului și-a declinat competența pentru bibliotecă (!) și sectorul filatelic și a propus ministerului cooptarea în comisie „a unui specialist pentru controlul bibliotecii și al pieselor filatelice”⁴⁵.

În 1948, când se punea problema mutării în casele C. Manu, s-a format o comisie de triere a patrimoniului compusă din prof. C. Moisil pentru numismatică, Damian Bogdan de la Academie pentru documente, Mihail Șerban de la Direcția Protecției Muncii Artistice pentru bibliotecă, Inspector General George Nichita pentru artă plastică și Ion Panfil pentru filatelie și istoria poștei⁴⁶. Surprinde numirea în comisie a unui om al cărui nume este absolut necunoscut în lumea filatelică!

Ministerul Artelor și Informațiilor solicitase la 31 martie 1948, prin adresa nr. 5339, Asociației Filateliștilor din România, cu sediul în str. Episcopiei, nr. 2, să recomande un specialist care să facă parte din comisia de triere a materialului Muzeului Saint-Georges⁴⁷. Nu s-a găsit răspunsul la această solicitare, fiind posibil ca „Asociația Filateliștilor din România” să nu mai fi fost în funcție în aprilie 1948, deoarece nu există nicio urmă de activitate a respectivei asociații la acea dată. Surprinzător, există însă un răspuns de la „Asociația comer-

cianților de mărci poștale pentru colecțiuni din România” cu sediul inițial în str. Smârdan nr. 11, apoi în Pasajul Vilacross nr. 1, care, sub semnătura președintelui Gh. Triandafil și a secretarului general Wily Nathansohn, a recomandat ca membru în comisie pe Alex. A. Marian, membru în comitetul de conducere al respectivei asociații, domiciliat în str. Lt. Col. Papazoglu nr. 11⁴⁸. Nu se știe dacă asociația comercianților de mărci poștale a fost invitată să propună un specialist în comisia de triere, dacă Asociația Filateliștilor din România a transferat solicitarea Ministerului Artelor și Informațiilor către „Asociația comercianților de mărci poștale” sau dacă aceasta a trimis scrisoarea din proprie inițiativă, și poate chiar dintr-un anume interes, toate variantele fiind plauzibile. De ce mai puțin cunoscutul Alex. A. Marian a fost înlocuit cu un perfect necunoscut, Ion Panfil, și mai ales cine l-a propus pe acesta din urmă, sunt întrebări deocamdată fără răspuns.

În perioada interbelică, colecția filatelică a Academiei Române a fost inventariată, în lipsa unor specialiști ai Academiei, de cunoscutul expert filatelic Rudolf Zoscsak. Colecția filatelică confiscată în 1944 de la baronul Job Wilhelm von Witzleben a fost inventariată de cunoscuți filateliști și comercianți de mărci poștale. De ce în cazul colecției filatelice a Muzeului Alexandru Saint-Georges s-au preferat oameni necunoscuți ?!

Ministerul Artelor a trimis în 1948 o adresă Muzeului Saint-Georges prin care îi cerea să predea „Muzeului Național” colecțiile de etnografie, artă populară, artă veche românească, tablouri, sculpturi și miniaturi. ►►►

Colecțiile de preistorie, arheologie și numismatică urmau să fie predate „Muzeului Național de Antichități”. Colecțiile de mobilier trebuiau predate „Muzeului Național” din Palatul R.P.R. Cărțile trebuiau să ajungă la Biblioteca de pe lângă Palatul R.P.R. Pentru repartizarea celorlalte categorii de obiecte ministerul anunța că va emite instrucțiuni ulterioare⁴⁹.

La sfârșitul anului 1949 colecția filatelică încă exista în patrimoniul muzeului, conform unui document, nesemnat, datat cu creionul 3 nov. 1949, care poartă titlul *Tablou rezumativ pe secții de material rămas în depozit la Muzeul Saint-Georges*. La „Capitolul I - Numismatică, Medalistică, Filatelie”, alături de monete românești contemporane, monete întrebuintate ca podoa-bă, matrițe pentru falsificat bani românești, piese pentru păstrat bani, bilete de bancă românești și străine care au circulat la noi, medalii și plachete românești, insigne, decorații, fișe și jetoane, mărtişoare, mărturii de botez, măsuri și greutate, peceti” există menționate și piesele filatelice, compuse din „timbre poștale și ștampilări poștale”⁵⁰.

Locul unde se găseau piesele filatelice în 1949 apare contradictoriu în documente. Într-o adresă a muzeului către minister, din 21 februarie 1949, se preciza că în sediul din str. Polonă nr. 24 se găseau depozitate colecțiile de documente, manuscrisele, bibliotecă, hărțile, fotografiile și colecțiile filatelice⁵¹. În schimb, într-un referat întocmit de minister se făcea mențiunea că piesele filatelice se găseau, alături de numismatică și medalistică, în sediul din str. Maria Rosetti nr. 19, iar la sediul din str. Polonă nr. 24 existau

documente, manuscrise și bibliotecă⁵². Documentul preciza că din piesele aflate în str. Maria Rosetti nr. 19, Așezământul Nicolae Bălcescu⁵³ a ales tot ce-l interesa și propunea trecerea la Academie a monedelor românești contemporane, a medalilor și a plachetelor, predarea la Muzeul Militar a armelor, drapelelor, uniformelor, insinelor și decorațiilor, costumele urmând să fie predate Muzeului Național. Picturile, sculpturile și mobilierul se vor repartiza muzeelor specializate. Obiectele ce nu vor fi considerate interesante vor fi trecute la reformă. Trebuie remarcat faptul că nu se făcea nicio mențiune explicită cu privire la instituția căreia urma să-i fie predate colecțiile filatelice. Nu se poate stabili cu precizie dacă, printre obiectele considerate „interesante”, Așezământul Nicolae Bălcescu a preluat și colecțiile filatelice. Nu se poate stabili motivul pentru care, începând cu anul 1948, Alexandru Saint-Georges a declarat că nu posedă inventare pentru colecțiile muzeului, când aceste inventare existau deja din anii trecuți, foarte bine întocmite. Motivul invocat de Alexandru Saint-Georges a fost lipsa spațiilor de depozitare și a personalului calificat. În aceste condiții, tot materialul muzeului a fost predat fără inventar, cu toată opoziția celor care urmau să preia obiectele⁵⁴.

În cursul anului 1950 au fost predate Așezământului Nicolae Bălcescu 30 de lăzi și 1697 pachete cu documente⁵⁵, prin 12 procese verbale de predare-primire⁵⁶. Muzeului de Artă al R.P.R. i-au fost predate mai multe lăzi cu documente prin 6 procese verbale de predare - primire, înche-

iate în cursul lunii aprilie 1950⁵⁷. Dintre acestea, procesul verbal din 6 aprilie 1950 este interesant deoarece delegatul Muzeului de Artă al R.P.R., Charlotte Gherțovici, a preluat neinventariate *48 de lăzi sigilate, plus una de fier, plus una cu stema Cantacuzino-Paşcanu îmbrăcată în piele, plus una cu arhiva „Muzeului Saint-Georges”*⁵⁸. Lăzile conțineau monede românești, bancnote românești și străine, medalii, plachete, insigne, decorații, steme, peceti, măsuri și greutate, acuarele, desene, gravuri, stampe, uleiuri, sculpturi de mici dimensiuni, arme, costume, cărți, fișe, dosare cu material relativ la numismatică, medalistică, *heraldică și ștampilări poștale*⁵⁹. Este singurul document de predare-primire în care apare o mențiune legată de colecția filatelică, dar care nu descrie nici măcar sumar piesele predate și nici nu precizează numărul lor.

În perioada ianuarie-septembrie 1950, Alexandru Saint-Georges a încheiat alte procese verbale de predare a pieselor numismatice la Muzeul Național de Antichități⁶⁰, a tablourilor și sculpturilor la Pinacoteca Statului de la Muzeul R. P. R.⁶¹, a cărților referitoare la artă la biblioteca Palatului R.P.R.⁶² și a obiectelor de artă populară la Muzeul Național⁶³.

Alexandru Saint-Georges a obținut aprobarea Ministerului Artelor să păstreze biblioteca personală, fotografiile și portretele de familie, care fuseseră verificate anterior de o comisie a ministerului și declarate fără interes pentru stat⁶⁴. Printre cele 1470 de titluri ale bibliotecii existau și câteva cărți, reviste și cataloage cu subiect filatelic și numismatic. În anul 1953, în baza ▶▶▶▶

Ordinului nr. 62 din 29 aprilie 1953 al Comitetului pentru Artă de pe lângă Consiliul de Miniștri, o parte din bunurile provenind de la fostul muzeu documentar Alexandru Saint-Georges și depozitate la Muzeul de Artă al R.P.R., au trecut în folosința Ministerului Afacerilor Interne pentru Arhivele Statului (5.865 obiecte), a Ministerului Poștelor și Telecomunicațiilor pentru Muzeul de Poștă și Telecomunicații (277 obiecte), a Muzeului Național de Artă Populară pentru Secția de Artă Medievală Românească (30 obiecte), a Muzeului Brukenthal Sibiu (122 obiecte), a Sfatului Popular al Capitalei pentru Muzeul de Arheologie și Istorie București (6048 obiecte), a Ministerului Forțelor Armate pentru Muzeul Militar (431 obiecte) și a Teatrului Național „I. L. Caragiale” (138 obiecte)⁶⁵.

Obiectele destinate Muzeului Poștelor și Telecomunicațiilor au fost ridicate de Zenaida Teodoreanu, responsabilă Conservatorului de Timbre P.T.T., în baza delegației nr. 702.853 emisă de Oficiul Special de Distribuția Timbrelor din cadrul Direcției Generale a Poștelor⁶⁶. Procesul verbal de predare-primire s-a încheiat la data de 28 octombrie 1953, fiind semnat de Viorica Vasilescu din partea Muzeului de Artă R.P.R. și de Zenaida Teodoreanu din partea Ministerului Poștelor și Telecomunicațiilor⁶⁷. Lista obiectelor predate cuprindea o șapcă de telegrafist, 106 bucăți plicuri fără timbre din anul 1859, 50 bucăți plicuri fără timbre din anul 1858, 15 bucăți cărți poștale fără timbre, trei formulare de mandat poștal, 84 blanchete și depeșe telegrafice, 15 bucăți ștampile poștale din metal, o

tușieră veche din metal galben și o călimară de porțelan în cutie de lemn din prima jumătate a secolului al XIX-lea⁶⁸. Practic, din cele peste 10.000 de piese din colecția de „ștampilări poștale” a muzeului Alexandru Saint-Georges nu au ajuns la Conservatorul P.T.T. decât 277 de piese, astfel încât soarta mării colecții filatelice a muzeului rămâne în continuare înconjurată de mister. La Muzeul Național Filatelic, care a preluat patrimoniul Conservatorului P.T.T., se mai găsesc astăzi doar plicurile oficiale (nefrancate) din 1858 și 1859, dar nici acestea nu au fost înscrise în registrele de evidență gestiunii.

În arhiva Muzeului Național Filatelic se mai află un pachet de tăieturi din ziare cu subiecte filatelice, provenind tot de la Muzeul Alexandru Saint-Georges, dar fără niciun document care să ateste cum au ajuns aceste tăieturi din ziare la Poștă. La 28 iulie 1953, Comitetul pentru Artă de pe lângă Consiliul de Miniștri a emis Ordinul nr. 106 prin care alte 1238 de bunuri ale fostului Muzeu Alexandru Saint-Georges trec de la Muzeul de Artă al R.P.R. la: Sfatul Popular al Capitalei, pentru Muzeul Minovici (25 obiecte), Ministerul Forțelor Armatei, pentru Muzeul Militar (156 obiecte), Sfatul Popular al Capitalei, pentru Muzeul de Istorie și Arheologie București (828 obiecte), Comitetul pentru Învățământ Superior, pentru Muzeul de Istorie Naturală „Grigore Antipa” (23 obiecte) și Academia R.P.R., pentru Muzeul de Antichități (206 obiecte)⁶⁹. De data aceasta nu este nimic cu caracter poștal sau filatelic.

După 1960 au apărut sporadic informații privind existența în circuitul filatelic privat a unor piese filatelice care au făcut parte din

patrimoniul fostului muzeu Alexandru Saint-Georges. Grigore Racoviceanu nominalizează în 1963 o astfel de piesă care se afla la acea dată în colecția George Potra⁷⁰, iar eruditul cercetător al mărcilor poștale românești Liviu N. Cristea semnala cumpărarea de către arh. Gabriel Sassower, de la faimoasa casă filatelică londoneză Stanley Gibbons, a unei alte interesante piese filatelice românești purtând o ștampilă care atestă faptul că aparținuse Muzeului Alexandru Saint-Georges⁷¹.

Modul în care astfel de piese au trecut din patrimoniul fostului muzeu în circuitul privat a făcut obiectul unor cercetări ale organelor de procuratură. Astfel, Procuratura Raionului I. V. Stalin solicita Muzeului de Artă al R.P.R., printr-o adresă din 15 ianuarie 1959, să precizeze dacă o anumită piesă prefilatelică românească a făcut parte sau nu din patrimoniul preluat de la fostul Muzeu Alexandru Saint-Georges, informație necesară pentru cercetările care se efectuau în dosarul nr. 2580/1958⁷². Muzeul de Artă al R.P.R. a răspuns prompt, în aceeași zi, prin actul nr. 198/15 ianuarie 1959, precizând că tot patrimoniul cu caracter filatelic, cuprinzând 277 de obiecte, a fost predat în 1953 Ministerului Poștelor și Telecomunicațiilor⁷³. Astfel, se pare că nici Procuratura nu a putut să afle ce s-a întâmplat cu colecțiile filatelice ale fostului muzeu documentar Alexandru Saint-Georges. Totuși, este imposibil ca cea mai mare colecție românească de istorie poștală să dispară fără urmă. Nu ne rămâne decât să sperăm că prin cercetări viitoare se va identifica locul unde se găsește colecția ►►►

filatelică Saint-Georges, întregindu-se astfel patrimoniul cultural național mobil cu o colecție de referință.

¹ A. N. R. - A. N. I. C., fond Saint-Georges, inv. 1126, dosar nr. 19/1947-1950, *Memoriu către Ministerul Artelor*, f. 8. Informațiile privind evoluția muzeului sunt preluate din acest document.

² Prin vizitarea muzeului numai în cele două zile ale săptămânii nu trebuie înțeleasă o activitate limitată a acestuia, pentru că în epocă aceasta era o practică generală. Muzeul Național de Antichități era deschis publicului joia și duminica, zile în care se puteau vizita și Colecțiile Al. G. Cantacuzino.

³ Ștefan Păun, Ioana Blănaru, Muzeul „Al. Saint-Georges”, Editura Cartea Universitară, București, 2007, p. 17.

⁴ Ibidem, p. 18.

⁵ Ibidem, p. 18.

⁶ Ibidem, p. 25.

⁷ Ibidem, p. 27.

⁸ Gheorghe Parusi, *Cronologia Bucureștilor, zilele, faptele, oamenii Capitalei de-a lungul a 530 de ani*, Editura Compania, 2007, p. 357.

⁹ Ministerul Artelor a permis vizitarea Palatului Cotroceni în vederea identificării unor piese ce ar putea interesa muzeul, dar ulterior nu a aprobat preluarea pieselor alese (A. N. R. - A. N. I. C. fond Saint-Georges, inv. 1126, dosar nr. 88 / 1948, f. 177); Muzeul Saint-Georges a solicitat Direcției Generale a Poștelor și Telegramelor timbrele emise în anii 1945-1946 (idem, dosar nr. 90 / 1946 f. 11); muzeul a solicitat Primăriei Craiova diverse obiecte din colecțiile „Fundăției Aman” și din arhiva Primăriei (idem dosar nr. 75 / 1935 f. 20).

¹⁰ Donația Ioan Odor (idem, dosar nr. 8 / 1941, f. 67); donația Eugenia căpitan Nic. Birmann (ibidem, f. 160); donația Lisette și Jean Soccec (ibidem, f. 32); donația „Societatea Mica” (ibidem, f. 30).

¹¹ Pe memoriul trimis de „Uniunea Fundațiilor Culturale Regale” Secretariatului General al Guvernului pentru aprobarea bugetului „Muzeului Saint-Georges”, generalul Antonescu a pus următoarea rezoluție: „Trebuie să funcționeze ca o secție la unul din Muzele Statului. A fost o creație pentru persoane” (s.n.) (idem, dosar nr. 81 / 1941, f. 115).

¹² Ibidem, dosar 80 / 1940, f. 39.

¹³ Ibidem, dosar 87 / 1947, f. 10.

¹⁴ Ibidem, dosar 19/1947-1950. f. 146.

¹⁵ Ibidem, f. 227.

¹⁶ „Revista Societății Filatelice Române”, an II, iunie-iulie 1938, nr. 6-7.

¹⁷ A.N.R. - A.N.I.C., fond Muzeul Saint-Georges, dosar nr. 27 / 1938, f. 7.

¹⁸ Idem, dosar 79/1939, f. 18.

¹⁹ Grigore Racoviceanu, *Ștampile vechi românești*, în „Filatelica”, nr. 35, 1 iunie 1946, p. 7.

²⁰ Idem, dosar nr. 88/1948, *Lista articolelor publicate despre Muzeul Saint-Georges*, f. 100.

²¹ Idem, dosar nr. 7/1940, f. 29.

²² Idem, dosar nr. 8/1941, f. 67.

²³ Idem, dosar nr. 90/1946, f. 32.

²⁴ Ibidem, f. 74.

²⁵ Idem, dosar nr. 2/1935, f. 29.

²⁶ Idem, dosar nr. 1/1934, f. 185.

²⁷ Idem, fond Saint-Georges, inv. 1126, dosar XV/14, Fundația Culturală Regală Regele Mihai I, Muzeul Alexandru Saint-Georges, Institut de Documentare, Regulament. f. 36.

²⁸ Ibidem, f. 117.

²⁹ Ibidem, f. 1.

³⁰ Ibidem, f. 73 și următoarele.

³¹ Idem, fond Muzeul Saint-Georges, inv. 617, dosar nr. 18/1939-1948, f. 34-35.

³² Ibidem, dosar nr. 86/1946, f. 119.

³³ Emilian Costescu, Un colț de cultură românească - Muzeul Al. Saint-Georges al Fundațiilor Culturale Regale ale României, în „Revista Societății Filatelice Române”, an III, martie 1939, nr. 3, pp. 58-59.

³⁴ Ibidem.

³⁵ A. N. R. - A. N. I. C., fond Muzeul Saint-Georges, inv. 617, dosar nr. 3/1935, Donația Marica Matei Caragiale, f. 247.

³⁶ Idem, dosar nr. 16 / 1949, f. 21; idem, dosar nr. 75 / 1935, f. 45 și f. 51; idem, dosar nr. 90 / 1946, f. 238.

³⁷ Idem, dosar nr. 86 / 1946, f. 176.

³⁸ Idem, dosar nr. 79 / 1939, f. 19.

³⁹ Idem, dosar nr. 82 / 1942, f. 26.

⁴⁰ Idem, dosar nr. 18/1939-1948, f. 34.

⁴¹ Idem, dosar nr. 67/1942, f. 2.

⁴² Idem, dosar nr. 18/1939-1948, f. 34.

⁴³ Idem, dosar nr. 71 / 1947, f. 3.

⁴⁴ Idem, fond Ministerul Artelor și Informațiilor, dosar nr. 138 / 1948, f. 21.

⁴⁵ Idem, fond Saint-Georges, dosar XV / 14, f. 13.

⁴⁶ Idem, dosar nr. 19/1947-1950, f. 179.

⁴⁷ Idem, fond Ministerul Artelor și Informațiilor, dosar nr. 138/1948, f. 26.

⁴⁸ Ibidem, f. 12.

⁴⁹ A. N. R. - A. N. I. C., fond Saint-Georges, dosar nr. 19/1947-1950, f. 38.

⁵⁰ Idem, fond Ministerul Artelor și Informațiilor, dosar nr. 225 / 1949, f. 40.

⁵¹ Ibidem, f. 1.

⁵² Ibidem, f. 38.

⁵³ Așezământul „Nicolae Bălcescu” a fost o instituție creată în 1947 -1948, care funcționa în casele Brătianu din Piața Amzei; a acumulat multe piese

de la instituțiile de profil care se desființau; a fost desființat prin HCM 1193 / 25 iunie 1955, când întreg patrimoniul a fost preluat de Biblioteca Națională, care a înființat în casele din Piața Amzei secția de „Colecții Speciale”, unde se află și acum depozitată o parte din fondul documentar al Muzeului Saint-Georges (Ștefan Păun, Ioana Blănaru, op. cit., p. 113).

⁵⁴ A. N. R. - A. N. I. C. fond Ministerul Artelor și Informațiilor, dosar nr. 145 / 1950, f. 6.

⁵⁵ Idem, dosar nr. 299 / 1950, f. 1-8.

⁵⁶ Ibidem, passim.

⁵⁷ Ibidem.

⁵⁸ Charlotte Gherțovici, sora artistului Iosif Iser, era șefa biroului administrativ al Muzeului de Artă, iar ca artistă expusese la câteva saloane ale „Tinerimii Artistice Române”, inclusiv sub pseudonimul, dat de Tudor Argehezi, Lotti Savil (vezi la Petre Oprea, *Opera lui Iosif Iser în Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România*, în „Revista Muzeelor” nr. 2, 1967, pp. 130-136; idem, *Artiști participanți la expozițiile Societății Tinerimii Artistice 1902-1937*, Editura Maiko, București, 2006, p. 2).

⁵⁹ A. N. R. - A. N. I. C. fond Ministerul Artelor și Informațiilor, dosar nr. 299/1950, f. 11.

⁶⁰ A. N. R. - A. N. I. C., fond Saint-Georges, dosar nr. 19 / 1947-1950, f. 39.

⁶¹ Ibidem, f. 54.

⁶² Ibidem, f. 58.

⁶³ Ibidem, f. 81.

⁶⁴ A. N. R. - A. N. I. C. fond Ministerul Artelor și Informațiilor, dosar nr. 145/1950, f. 8.

⁶⁵ A. M. N. A. R., dosar „1952-1953 Procese verbale obiecte de patrimoniu”, f. 43; mulțumim doamnei director adjunct Rodica Matei pentru ajutorul pe care ni l-a acordat cu multă amabilitate în identificarea acestor materiale din arhiva Muzeului Național de Artă al României.

⁶⁶ Ibidem, f. 48.

⁶⁷ Ibidem, f. 49.

⁶⁸ Ibidem, f. 50.

⁶⁹ Ibidem, f. 18.

⁷⁰ Grigore Racoviceanu, *Ștampilele poștale folosite în Țările Române până în anul 1881*, Editura Transporturilor, București, 1963, p. 28; autorul evocă o piesă filatelică veche din colecția muzeului, unicat, care purta o ștampilă ovală utilizată la București în anul 1859.

⁷¹ A. A. C. N. S. A. S., fond Informativ, dosar nr. 256624, vol. 4, f. 128-129; este vorba despre un ștraif de 3 mărci poștale din emisiunea 1876, obliterate

continuare la pag. 47

Impactul informatizării activităților poștale

Dan N. DOBRESCU, AEP

Informatica, în ceea ce privește activitățile poștale, este prezentă astăzi în toate sectoarele de activitate. În fiecare din aceste locuri se găsesc diferite tipuri de echipamente cu o utilizare specifică, toate având un scop comun - eficientizarea activităților poștale. În cele ce urmează ne vom referi la activitatea de sortare a corespondenței, inclusiv tehnologiile care contribuie la aceasta.

1. Recunoașterea caracterelor

Recunoașterea caracterelor presupune identificarea caracterelor prin mijloace automate (mecanice, magnetice și optice). Caracterul este identificat prin formă, dimensiune și stil. Sunt cunoscute următoarele formate:

a. MICR - Magnetic Ink Character Recognition

A fost dezvoltat pentru a furniza informația care să poată fi citită atât de oameni, cât și de mașini. Au fost utilizate, în principal, două standarde:

- **Formatul E13B**, utilizat în SUA, identificabil prin câteva părți mai îngroșate decât altele (Benin, Sc #533,585; TAAF, Sc #123-4; Ungaria, Sc 2743-9; Antilele Olandeze, Sc #B231-3; Spania, #2365). A fost utilizat și în informatizarea bancară pentru citirea cecurilor (SUA, Sc #1577-8).

- **Formatul CMC7** (*Characters Magnetic Code*), utilizat în Europa (Elveția, Sc #556 - singura marcă poștală care ilustrează această soluție), unde fiecare caracter este alcătuit din până la șapte linii verticale.

b. OCR - Optical Character Recognition

Acestea sunt identificate, în formă tipărită (caractere sau coduri de bară) sau scrisă de mână, prin forma și stilul fontului (SUA,

Sc #2053).

c. Marcaje de detecție (*mark sensing*)

Este acea tehnologie care face posibilă utilizarea *creionului de marcaj* (*pencil mark*) pregătit într-o poziție predeterminată pe un formular predefinit, pentru a citi rapid și a introduce informația în calculator (Elveția, Sc #518).

2. Codul de bare

Codul de bare este o reprezentare optică a datelor. La origine, caracterele sunt reprezentate prin seturi de bare paralele de grosimi diferite. Ulterior a apărut matricea reprezentării în 2 D a informațiilor, sau altfel spus, codul de bare 2 D. O serie de mecanisme existente, precum creionul luminos și scannerul optic, permit citirea acestor informații cu ajutorul calculatorului.

Codul de bare este utilizat în activitățile poștale pentru:

Fig. 1

- **Identificarea produselor poștale** (Fig. 1). România a introdus această tehnologie în anul 1996.

- **Identificarea tipurilor de trimiteri poștale**. Câteva țări (Brazilia Sc #2617; Canada, Sc #1116, #1151, #1225, #1259, #1297, #1342, #1455, #1502, #1536, #1588; Hong Kong #581; Finlanda, Sc #690; SUA, Sc #2782) au pus în circulație emisiuni care încorporează în desen un cod de bare, ce este utilizat pentru sortarea automată, prin identificarea acestui tip de francatură. Această tehnologie a fost utilizată prima dată de Canada în

anul 1986, prin incorporarea codului de bare în desenul mărcii poștale (Fig. 2; există mărci poștale atât cu dantelura 13 ¼, cât și cu dantelura 12 ½, ultima fiind mai rară). Elveția a utilizat același concept în 1993, prin tipărirea codurilor de bare ca benzi scurte încorporate pe suprafața mărcii poștale (Elveția, Sc #905, #908). India, din anul 2003, utilizează această tehnologie pentru întregiri poștale, prin încorpora-

Fig. 2

rea codului de bare în desenul mărcii fixe.

- **Codarea electronică a codului poștal**. Codarea se face printr-o serie de benzi verticale tipărite în partea de jos a adresei (Fig. 3 față). Uneori acestea sunt tipărite cu cerneală luminiscentă (Fig. 3 spate).

- **Reclamă**. Codul de bare 2 D este citit de către *software*-ul cititorului de etichete aflat pe telefonul mobil, conectând telefonul mobil la *web site*-ul codificat pe etichetă. Utilizând telefonul mobil și *Bea Tagg* aflat în partea dreaptă a mărcii poștale elvețiene Sc #1286 (Fig. 4), te poți conecta la un *web site* elvețian de turism. Un sistem similar este utilizat în Finlanda sub numele *upcode* (Sc #1303).

3. Sortarea automată a corespondenței

La începutul deceniului 1960, problema automatizării

sortării corespondenței devine o necesitate, în care scop au fost parcurse patru etape principale:

- Introducerea de formate normalizate pentru scrisori (Cuba, Sc #3126; URSS, Sc #4619; Ungaria, Sc #2541-vinieta).

- Utilizarea de mașini mecanice de obliterat.

- Introducerea generalizată a codului poștal (România, Sc #2543).

- Instalarea de sisteme automate pentru sortarea corespondenței.

Calculatorul joacă un rol important în diferitele faze ale procesului de automatizare pentru sortarea corespondenței. În vederea livrării, corespondența este sortată după destinație. În acest sens echipamente automate determină poziția mărcii poștale și a unor informații aflate pe scrisoare și, bazat pe acestea, corespondența urmează a fi direcționată și obliterată. În acest context codul poștal constituie baza informațională a automatizării procesului de sortare a corespondenței.

În evoluția tehnologiei aferente procesului de sortare a corespondenței au existat, pentru început, două etape:

- Operatorul introduce manual codul poștal înscris pe corespondență și pe aceasta bază se realizează sortarea - *mail indexing* (Republica China, Sc #2524 - Fig. 5; Franța, Sc #B477; Reunion, Sc #B45; România, Sc #B447; Spania, Sc #1957; SUA #1495; URSS, Sc #3103).

- Echipamente specializate citesc partea aferentă adresei, plasată în poziții în prealabil definite pe scrisoare (Franța, Sc#B634-5; Portugalia, Sc #1406, #2391, 2393a; URSS, Sc #4621 - Fig. 6; Ungaria, Sc #2541 - Fig. 7, #2810) și utilizează această informație pentru a sorta corespondența (Africa de Sud, Sc #448; Republica China, Sc #1807, #1985; Elveția, Sc #781-2; Luxemburg, Sc #786; Portugalia, Sc #1373B).

Fig. 3

lată câteva soluții de sortare automată a corespondenței, prin:

a. Recunoașterea optică a caracterelor (MICR / OCR)

Recunoașterea se referă la caractere tipărite, cât și la caractere scrise de mână (Fig. 8; URSS, Sc #4619). Astfel, un echipament specializat (Italia, Sc #1239) citește codul poștal și-l imprimă în partea inferioară a scrisorii, prin bare verticale cu cerneală luminiscentă, însoțit în partea superioară de data și ora prelucrării acestei trimiteri (Fig. 9, centrul de distribuție din CAPE TOWN). De menționat că, uneori, partea imprimată cu cerneală luminiscentă nu este reproductibilă nici prin procedeul de xerocopiare și nici prin cel de scanare.

b. Utilizarea codului de bare accesibil sortării corespondenței

În perioada 1961-1981, un cod de bare plasat în partea stângă a principalei obliterări este utilizat pentru corespondența din Rotterdam (Olanda) către 64 orașe principale. Acest

Fig. 4

cod are 4 blocuri, cele două de jos conținând informații despre destinație, iar cele două de sus conținând informații despre codul mașinii (Fig. 10). În mai 1981 sistemul a fost înlocuit de sistemul de codificare CMC7.

În 1996, Serviciul de taxe al Olandei introduce scrisoarea dischetă pentru a returna discheta conținând documentele de taxe electronice. Marca poștală din partea dreaptă a fost înlocuită cu un sistemul de coduri de bară - FIM (*Front Identification Mark*), Fig. 11. Elveția introduce în 1998 sistemul de coduri de bare - FIM, imprimat în partea stângă a mărcii (Fig. 12).

c. Citirea de marcaje luminiscente

În perioada anilor '60, pentru mânăuarea corespondenței s-au utilizat marcaje luminiscente, emițându-se în acest sens chiar

și mărci poștale care înglobau aceste marcaje (Argentina, Sc #951; Marea Britanie, Sc #604). În acest scop s-au realizat cititoare adecvate, fapt ce este subliniat printr-o marcă poștală din Germania (Sc #1420).

d. Citirea de marcaje matriciale

Poșta germană a pus în funcțiune la 31 mai 1965, în Pforzheim, un echipament realizat de compania Siemens & Halske care permitea sortarea corespondenței utilizând un *marcaj matricial (Matrix Code II)* - Fig. 13. Detalii despre acest sistem, precum și despre soluțiile adoptate în Germania privind sortarea automată a corespondenței sunt prezentate în [6].

Poșta elvețiană a pus în funcțiune, la 21 octombrie 1968, primul echipament de sortare automată a corespondenței prin *marcaj matricial*, echipament realizat de către *Telefunken*, după ce un prototip fusese prezentat în 1964 la Lausanne (Fig. 14).

e. Citirea de marcaje de detecție (*mark sensing*)

La mijlocul anilor '70, marcajele de detecție sunt utilizate în procesul de sortare automată a corespondenței (Fig. 15), după ce fuseseră introduse în 1939 de către IBM pentru realizarea recensământului populației. Citirea marcajelor de detecție se realizează de către un *creion de marcaj* (Elveția, Sc #518), care conține grafit și de aceea conduce electricitatea.

f. Conversia vocii în date numerice recunoscute de către calculator

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Bibliografie/Bibliography

- [1] EMMENEGGER, Jean-Louis - L'informatique et la poste, Journal philatélique de Berne; 7/8 86, 120-122; 9/86, 141-143; 10/86, 163-165
- [2] VEGTER, Wobbe - Cyber Philately, web site address <http://wvegter.hive-mind.net/> or <http://www.japhila.cz/hof/0410/index0410a.htm>
- [3] DOBRESCU, Dan N. - The story of the computer, web site address <http://www.japhila.cz/hof/0228/index0228a.htm>
- [4] VANDENHAUTE, Johann - From abacus to laptop, web site address <http://www.vandenhaut.net/FromAbacusToLaptop/>
- [5] LANDRIEU, Michel - Informatique et télécommunications, web site address <http://www.feb-patrimoine.com/FEB-philatelie/index.htm>
- [6] FRIEDBERG, Heinz - Briefpostautomation in Deutschland - eine übersicht. Arbeitsgemeinschaft Briefpostautomation 1979, updated 1999, 18 pag (see <http://www.arge-briefpostautomation.de>)

Dan N. DOBRESCU, născut la 22 martie 1943, București, România, licențiat al Facultății de Matematică - Mecanică București (1965). Preocupări filatelice: România clasice litografiate (1865-1872), obliterări DAGUIN în România (1890-1909), obliterări BUCURESCI / BUCUREȘTI (1872-1910), filatelie tematică, astrofilatelie.
Contact: dndobrescu_dannd@yahoo.com

Information technology's impact on the postal services

Dan N. DOBRESCU, AEP

Informatics, as regards the postal activities, is present today in all activities. In each of these places there are different types of equipments for specific use, all having a common aim - the efficiency of the postal activities. In the following lines we'll refer to the activity of mail sorting, including the technologies which contribute to this.

1. The characters recognition

The characters recognition supposed the identification of the characters by automatic means (mechanic, magnetic and optic). The character is identified by shape, dimension or style. The following formats known are:

a. MICR - Magnetic Ink Character Recognition

It was developed to supply the legible information by man and also by machines. Two standards were mainly used:

- **Format E13B** - used in USA, which could be identified by some parts thicker than others (Benin, Sc #533,585; TAAF, Sc #123-4; Hungary, Sc 2743-9; Netherlands Antilles Sc #B231-3; Spain #2365). It was used also for bank computerizing in check reading (USA Sc #1577-8)

- **Format CMC7** (*Characters Magnetic Code*), used in Europe (Switzerland, Sc #556 - the unique stamp illustrating this solution) where each character is composed by less than 7 vertical lines.

b. OCR - Optical Character Recognition

These are identified, as printed signs (characters or bar codes) or

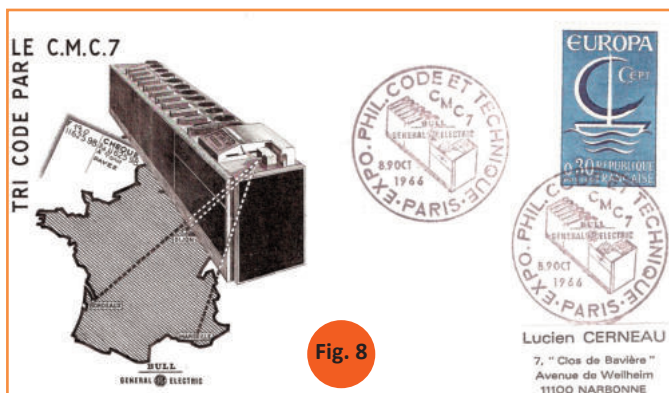

Fig. 8

Fig. 9

Fig. 10

written by hand, by the shape and the style of the font (SUA, Sc #2053).

c. Mark sensing

This is the technology which make possible the use of the pencil mark fixed into a predetermined position in order to read quickly and to introduce the information in computer (Switzerland, Sc #518).

2. Bar code

The bar code is the optical representation of the data. At their origin the characters are represented by sets of parallel bars of different thickness. Ulterior appeared the matrix of the representation in 2D of the information, or otherwise said the 2D bar

code. A series of existent mechanisms, as the light pencil and optic scanner, allow the reading of this information by the computer.

The bar code is used in postal activities for:

- **The identification of the postal items** (Fig.1). Romania introduced this technology in 1996.

- **The identification of the postal types dispatches.** Some countries (Brazil Sc #2617; Canada, Sc #1116, #1151, #1225, #1259, #1297, #1342, #1455, #1502, #1536, #1588; Hong Kong Sc #581; Finland, Sc #690; SUA, Sc #2782) put into circulation issues incorporating barcode which is used for the automatic sorting, by the identification of this franking type. This

technology was used for the first time by Canada in 1986 by the incorporation of the bar code in the stamp design (Fig. 2, there are stamps with perforation of $13 \frac{1}{4}$ and also of $12 \frac{1}{2}$, the last one being more rare). Switzerland using the same concept, in 1993, by printing the bar codes as little tapes incorporated in the stamp surface (Switzerland, Sc #905, #908). India, since 2003, uses this technology for postal stationeries incorporating the bar codes in the design of the printed stamp.

- **The electronic encoding of the postal code.** The encoding is made by a series of vertical tapes printed in the bottom part of the address (Fig. 3 front). Sometimes these are printed in afterglow ink (Fig. 3 back).

- **Advertising.** The 2D bar code is read by the software of the labels reader from the mobile phone, connecting the mobile phone to the label coded web sites. Using the mobile phone and *Bea Tagg* from the right side of the Swiss stamp Sc #1286 (Fig. 4) you could connect the Swiss tourism site. A similar system is used in Finland under the name *upcode* (Sc #1303).

3. Mailing automatic sorting

At the beginning of 1960 the problem of the automatic sorting of the mail becomes a necessity, four main stages being made for this purpose:

- The introduction of standardized formats for the letters (Cuba, Sc #3126; URSS, Sc #4619; Hungary, Sc #2541 - label).

- The use of the mechanical machines for cancelling the stamps.

- The generalized introduction

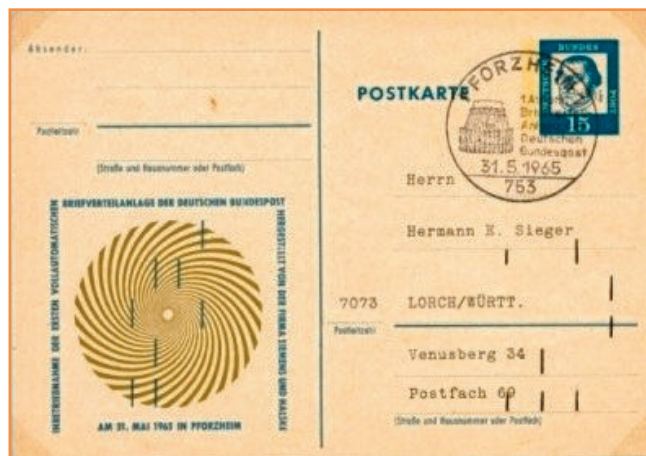
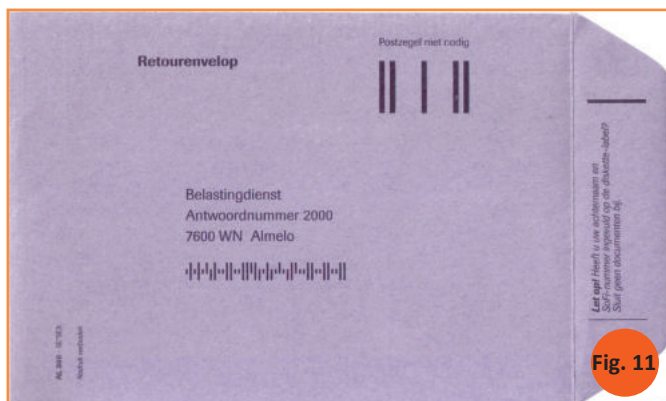

Fig. 13 - Întreg poștal dedicat primului echipament de sortare automată a corespondenței, introdus în exploatare de Poșta germană, ce utilizează marcaj matricial [4]

Fig. 13 - The postal stationery dedicated to the first equipment for automatic mail sorting put into function by the German Post which used a matrix code [4]

of the postal code (Romania, Sc #2543).

- The setup of the automatic systems for mail sorting.

The computer has an important role in different stages of the automation process for mail sor-

ting. For delivery, the mail is shared according to the destination. In this respect the automatic equipments determine the stamp position and the information from the letter and, based on it, the mail is directed and ▶▶▶

cancelled. In this context the postal code is the informational basis of the automatic process for sorting the mail.

In the technology evolution regarding the mail sorting process, two stages were at the beginning:

- The operator introduces by hand the postal code written on the mail and this way the sorting was made - *mail indexing* (Republic of China, Sc #2524 - Fig. 5; France, Sc #B477; Reunion, Sc #B45; Romania, Sc #B447; Spain, Sc #1957; USA #1495; USSR, Sc #3103).

- The specialized equipments read the part where the address is, placed in the places established before on the letter (France, Sc#B634-5; Portugal, Sc #1406, #2391, 2393a; USSR, Sc #4621 - Fig. 6; Hungary, Sc #2541 - Fig. 7, #2810) and use this information for sorting the mail (South Africa, Sc #448; Republic of China, Sc #1807, #1985; Switzerland, Sc #781-2; Luxembourg, Sc #786; Portugal, Sc #1373B).

See some solutions for automatic sorting of the mail, by:

a. The optical recognition of the characters (MICR / OCR)

The recognition regards both the printed characters and the characters written by hand (Fig. 8; USSR, Sc #4619). So, a specialized equipment (Italy Sc #1239) reads the postal code and imprints it on the bottom part of the letter, by vertical bars in afterglow ink accompanied in the upper part by the date and hour of this dispatch processing (Fig. 9, CAPE TOWN distribution centre). To note that the part imprinted with afterglow ink sometimes could not be copied by xerox or scanner.

b. The use of the accessible barcode for mail sorting

During the period 1961-1981 the bar code placed in the left side of the main cancellation is used for the mail from Rotterdam (Netherlands) to 64 main cities. This code has 4 blocks, the two from the bottom bearing information regarding the destination and the two from the upper side having information about machine code (Fig.10). In May 1981 the system was replaced by CMC 7 coding system.

In 1996 the Incomes Service of Netherlands introduces the floppy disk letter in order to return the floppy disk containing the documents for electronic charging. The stamp from the right side was replaced by FIM (Front Identification Mark) bar code system, Fig. 11. Switzerland introduces in 1998 FIM bar code system, imprinted in the left side of the stamp (Fig. 12).

c. The reading of the afterflows marks

During the 60's period for mail handling were used afterflows marks, even issuing in this respect stamps including these marks (Argentina, Sc #951; Great Britain, Sc #604). For this purpose appropriate readers were made, fact underlined by a stamp from Germany (Sc. #1420).

d. Reading matrix code

The German Post put into function in May 31st, 1965 in Pforzheim, an equipment made by Siemens & Halske Company which allows the mail sharing by the use of matrix code (*Matrix Code II*) - Fig. 13. Details about

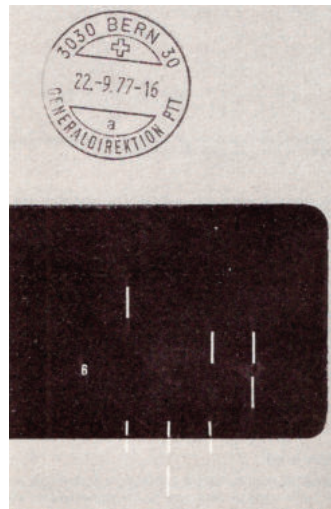

Fig. 14 - Scrisoare cu marcaj matricial realizată de mașina Telefunken, aflată în exploatare la centrul

BERN 1 BRIEFVERSAND în perioada 21 octombrie 1968 - 16 ianuarie 1986

Fig. 14 - Letter with matrix code made by Telefunken machine which was in function at BERN 1 BRIEFVERSAND Centre, in the period between October 21st, 1968 and January 16th, 1986

Fig. 15

this system and also about the solutions adopted by Germany regarding the automatic mail sorting are presented in [6].

The Swiss Post put into function in October 21st, 1968 the first equipment for the automatic sorting mail by matrix code, equipment made by Telefunken,

to be continued on page 48

Salonul filatelic BUCUREȘTI 2010

Expoziția necompetitivă, având ca președinte al comitetului de organizare pe dl. Dumitru F. Dumitru, s-a desfășurat în perioada 27-31 octombrie 2010 în saloanele AFB din Calea Dorobanți și a cuprins o secțiune retrospectivă a edițiilor din anii 2001-2010, precum și a XVIII-a ediție a *Bienalei de filatelie polară*. În cadrul secțiunii retrospective, pe 25 de fețe de panou, au expus domnii Emil Stanciu, Alexandru Andronache, Dan Dobre, Marian Pițigoi și Șerban Drăgușanu. În a doua secțiune, pe 30 de fețe de panou, au expus: dr. Ioan Marinescu - *Din realizările grupei de filatelie polară*; Emil Stanciu - *Filatelia polară 2001-2010*; Cătălin Moldovan - *Să iubim balenele*; Petru Suciu - *Antarctica argentiniană*; Vasile Marian - *Omul, marea și balenele*; Anton Băloiu - *Spărgătoare de gheață (1980-1990)*, *Faună polară* și *Cu Teodor Negoită în zonele polare*.

S-au pus în circulație patru stampile ale expoziției, patru cărți poștale semiilustrate (machete și grafică Șerban Drăgușanu), precum și un plic special având ca subiect BUCUREȘTI - Kilometrul Zero (realizare Dumitru F. Dumitru, grafică dr. Ioan Daniliuc) oferit expozanților de către dl. Dumitru F. Dumitru.

Expozanților și organizatorilor li s-a acordat *Diploma de onoare a Salonului*, iar unui număr mare de filателиști, printre care și subsemnatului, li s-a acordat *Diploma de excelență a AFB - 50 de ani de la înființare*.

Un frumos catalog (grafică & layout: Dumitru F. Dumitru, Ioan Daniliuc; fotografii din colecțiile: Francisc Ambruș, Dumitru F. Dumitru, Șerban Drăgușanu), care conține - prin grija dlui Dumitru F. Dumitru - o amplă retrospectivă a Saloanelor filatelice București din perioada 2001-2010, a fost pus la dispoziția vizitatorilor. (dnd)

Expoziția filatelică BALKANFILA 2010

În perioada 28 - 31 octombrie 2010 s-a desfășurat la Plovdiv (Bulgaria) cea de-a 15-a ediție a expoziției filatelice BALKANFILA, cu participarea filateliștilor din Albania, Bulgaria, diaspora bulgărească, Cipru, Croația, Grecia, Macedonia, Moldova, Muntenegru, România, Rusia, Serbia, Slovenia, Turcia.

Expoziția a cuprins clasele: necompetitivă (oficială, expozate invitate, „nestemate” ale filateliei din Balcani), competitivă (istorie poștală, maximafilie, *open class*, un panou, literatură).

Expozanții români au participat la următoarele clase, obținând distincțiile menționate după cum urmează:

- „Nestemate” ale filateliei din Balcani: Leon IANCOVICI - *The predecessors of the modern maximaphily (1871-1910) study*, Aur, premiul special al Federației Filatelice din Turcia.

- Istorie poștală: Constantin MILU - *Development of Moldavian postal system (1827-1872)*, Aur, 93 puncte.

- Clasa *open*: Marius MUNTEAN - *Five centuries of Transylvanian life*, Aur, 92 puncte; Ioan

CATANĂ - *George Enescu - universal musician*, Aur, 90 puncte; Constantin TURMAC - *Vlad Basarab Tepeș - history and legend*, Argint, 76 puncte.

- Un panou: Mihai CEUCĂ - *The elephant*, Vermeil, 78 puncte și premiu special; Ioan CATANĂ - *Romania, Bacău county: railway post (1870-1910)*, Vermeil, 82 puncte; Francisc AMBRUȘ - *Liga against tuberculosis*, Argint, 72 puncte. De menționat că dlui Mihai Ceucă i s-a acordat în mod excepțional o medalie de vermeil, chiar dacă - în conformitate cu regulamentul - punctajul obținut corespundea unei medalii de argint.

- Literatură: Mircea MANOLE - *Catalogul timbrelor poștale românești 1858-2009* (3 volume), Vermeil Mare, 85 puncte; Andrei POTCOAVĂ - *Greșeli de machetare pe mărci poștale românești (1858-2005)*, Vermeil Mare, 85 puncte; Tiron MARTIN - *Istoria poștei în Direcția Regională Timișoara*, Vermeil, 82 puncte; Ioan CONSTANTINESCU, dr. Petru PITEA, col. (r) Victor SURDU - *Maximafilie clujeană în date și documente*, Bronz-Argint, 66

puncte; Ioan DANILIU - *La maximaphilie en Roumanie*, Bronz-Argint, 66 puncte; Romeo Lucian STOIA - *Aspecte din viața filatelică medieșeană*, Bronz-Argint, 65 puncte.

De subliniat că 12 lucrări de literatură s-au pierdut pe traseul Comitet de organizare - Juriu, printre care și lucrarea Călin Marinescu & Ștefan Vîrtaci - *Timbrele fiscale folosite în serviciul poștal român (1872-1915)*.

Din păcate, încă odată, un condamnat penal pentru fapte de înșelătorie în legătură cu filatelia, care dă în continuare aprobări și calificative în filatelia organizată din România, a refuzat participarea revistei la această expoziție. Până când? (dnd)

Orașul german Sindelfingen, situat la 20 Km de Stuttgart și având o populație de circa 60.000 de locuitori, nu este renumit doar pentru uzinele Mercedes ci și pentru Târgul filatelic internațional, care de 28 de ani are loc în ultima săptămână a lunii octombrie.

Manifestarea a fost inaugurată de către Torsten Pelant - președinte al Comitetului de organizare și președinte al Uniunii filatelice din sud-vestul Germaniei, dr. Susanne Eisenmann - viceprimar Stuttgart și Peter Lang - președinte al grupei *Muzica în filatelie* din Germania.

Au participat negustori din 35

SINDELFINGEN 2010

de țări, printre care și *Romfilatelia*. O expoziție competițională de rang 3 a fost organizată pentru filateliștii germani. Anul acesta a fost organizată în premieră și o expoziție pentru tineret, având ca tematică *lumea reptilelor*.

A fost organizat un salon al membrilor Academiei Europene de Filatelie - AEP la care, pe 250 de fețe de panou, au expus 43 de membri ai AEP din Belgia, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Italia, Olanda, Polonia, Portugalia, Rusia, SUA, Tunisia.

Cinci ștampile tematice au fost puse la dis-

poziția participanților.

Am vizitat această expoziție de excepție și sper ca și în România să se organizeze astfel de evenimente, cu atât mai mult cu cât conducerea FFR aleasă în anul 2009 s-a angajat să organizeze la București evenimente similare. (Prof. Victor NECOLAU)

ÎNTREGURILE POSTALE ALE ANULUI 2010

POSTAL STATIONERY OF YEAR 2010

Grupaj:
Gilda ROȘCA

Cod Code	Denumire Item	Marcă fixă 1 L Printed stamp 1 L
001	ELECTROMAGNETICA 80 de ani de activitate 1930-2010 ELECTROMAGNETICA 80 years of activity 1930-2010	Telefon vechi Old telephone
002	Mari artiști români: Grigore Leșe Great Romanian artists: Grigore Leșe	Instrumente muzicale Musical instruments
003	Mari artiști români: Dan Puric Great Romanian artists: Dan Puric	Măști, cortină Masks, curtain
004	Imagini de altădată Giurgiu - acuarelă sec. XIX Old times images Giurgiu - watercolor from 19 th century	Sigiliu Seal
005	Imagini de altădată Mediaș 1666 Old times images Mediaș 1666	Sigiliu Seal
006	Imagini de altădată Oradea 1618 Old times images Oradea 1618	Sigiliu Seal
007	Imagini de altădată Sighetu Marmăției Old times images Sighetu Marmăției	Sigiliu Seal
008	UNITER 20 de ani 1990-2010 UNITER 20 years 1990-2010	Sigla UNITER UNITER logo
009	Teatrul MASCA - 20 de ani de existență MASCA Theatre - 20 years of activity	Mască Mask
010	Banca Națională a României - 130 de ani de la înființare The Romanian National Bank - 130 years since its foundation	Sigla BNR BNR logo
011	Asociația Națională a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere - Al. Ioan Cuza The National Association of the Reserve and Retired Military Staff - Al. Ioan Cuza	Portret Cuza Cuza portrait
012	Alina Dumitru - campioană olimpică la judo Alina Dumitru - olympic judo champion	Sigla judo Judo logo
013	Minerale din colecția Muzeului de Mineralogie Baia Mare Minerals from the collection of the Mineralogy Museum- Baia Mare	Mineral - cuarț Quartz mineral
014	Tărâmul minunilor - ediția a V-a - 1 iunie 2010, Piața Sfatului Brașov Wonderland - 5 th edition - June 1 st 2010, Piața Sfatului Brașov	Fluture Butterfly
015	Claudius Florimund Mercy Claudius Florimund Mercy	Stemă Coat of arms
016	5 iunie - Ziua Mondială a Mediului June 5 th - World Environment Day	Sigla Romsilva și Ministerul Mediului și Pădurilor Coats of arms of Romsilva and Ministry of Environment and Forests
017	Marky - Ghidul micului filatelist Marky - The guide of the young philatelist	Sigla Romfilatelia Romfilatelia logo
018	130 de ani de relații diplomatice România - SUA 1880-2010 Romania - USA - 130 years of diplomatic relationships 1880-2010	Stemele România și SUA Romania and USA coats of arms
019	50 de ani SC IPA SA 1960-2010 50 years IPA 1960-2010	Sigla IPA IPA logo
020	„Apa trece, România rămâne” / Furia naturii a lovit România „Water flows, Romania remains” / Nature's fury hit Romania	Curcubeu Rainbow

philatelica.ro

întreguri poștale

021	Păstrează-ți energiile pentru Peninsula - Festival total - Tg. Mureș, 26 - 29 august 2010 Keep your energies for Penninsula - Festival, Tg. Mureș, August 26 th - 29 th 2010	Sigla festivalului Festival logo
022	Karoly Kos - personalitate a culturii și politicii maghiare din România, renumit arhitect Karoly Kos - personality of Hungarian culture and politics from Romania, renown architect	Portret Karoly Kos Karoly Kos portrait
023	Mari regizori români - A 60-a aniversare Silviu Purcărete Great Romanian film directors - Silviu Purcărete - his 60 th anniversary	Sală de cinema Cinema hall
024	România la Expoziția Mondială de Filatelie, Lisabona 1 - 10 octombrie 2010 Romania at the World Philatelic Exhibition, Lisbon October 1 st - 10 th 2010	Ștampila PORTUGAL 2010 PORTUGAL 2010 cancellation
025	9 octombrie - Ziua Mondială a Poștei October 9 th - The World Post Day	Cutie poștală Mail box
026	20 de ani de la ratificarea Convenției ONU cu privire la drepturile copilului 20 years since the ratification of the UNO Convention on the rights of the child	Desen de copil Child design
027	GAUDEAMUS - Romexpo, 18 - 22 noiembrie 2010 GAUDEAMUS - Romexpo, 18 th - 22 nd November 2010	Sigla Radio România Radio Romania logo
028	Acad. Nicolae Cajal (1919-2004), personalitate a medicinei românești, savant în domeniul neurologiei Acad. Nicolae Cajal (1919-2004), personality of Romanian medical sciences, scientist in neurology	Microscop, eprubete Microscope, test tubes
029	Gala studenților Universității Suceava, 26 octombrie 2010 Student gala of Suceava University, October 26 th , 2010	Sigla Universității Suceava Suceava University logo
030	115 ani de la inaugurarea Bibliotecii Centrale Universitare - fosta Fundație Universitară Carol I - din București 115 years since inauguration of the Central University Library - ex Carol I University Foundation - of Bucharest	Carol I, gravură de Gabriel Popescu Carol I, Gabriel Popescu engraving
031	Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian” - 60 de ani de activitate, 7 noiembrie 1950 - 7 noiembrie 2010 The National Operetta Theatre „Ion Dacian” - 60 years of activity, November 7 th 1950 - November 7 th 2010	Portret Nicolae Leonard Nicolae Leonard portrait
032	Zilele Lipatti 2010, 60 de ani de la trecerea în eternitate a pianistului și compozitorului Dinu Lipatti Lipatti Days 2010, 60 years since the piano player and composer Dinu Lipatti passed into eternity	Portret Dinu Lipatti Dinu Lipatti portrait
033	Mari oameni de cultură - 60 de ani de la trecerea în neființă a Prințului Constantin Karadja Great cultural personalities - 60 years since the Prince Constantin Karadja passed in eternity	Sigiliul familiei Karadja Karadja family seal
034	Mari români - Ioan Holender Great Romanians - Ioan Holender	Foto Holender Holender photo
035	„Arta ca mijloc de comunicare - pe urmele lui Joan Miro”, premiul întâi la concursul de artă plastică/Bartoș Alexandru „Art as a means of communication - on the steps of Joan Miro”, 1 st prize at the design contest/Bartoș Alexandru	Pictură de Joan Miro Joan Miro painting
036	„Arta ca mijloc de comunicare - pe urmele lui Joan Miro”, premiul întâi la concursul de artă plastică/Serafim Dragoș „Art as a means of communication - on the steps of Joan Miro”, 1 st prize at the design contest / Serafim Dragoș	Pictură de Joan Miro Joan Miro painting
037 038	Peisaje de iarnă / Winter landscape	Clopoțel de crăciun / Christmas bell
039	15 ianuarie Ziua Culturii Naționale January 15 th - The Day of National Culture	Carte, pană Book, pen
040	Campania „O casă și o familie pentru fiecare” „A house and a family for everyone” campaign	Sigla Fundația HHC HHC Foundation Logo

Două decenii de filatelie - de la feudalul agaman la penalul megaloman

După cum bine se știe, deși în epoca feudală funcționau servicii poștale, filatelia nu exista. Aceasta a apărut odată cu emiterea primelor timbre într-o țară care trecuse de ceva vreme la capitalism.

Mai târziu, imediat după cel de-al Doilea Război Mondial - sosite odată cu tancurile de la Răsărit - s-au revigorat și pe la noi mentalitățile feudale sub noua formă securisto - comunistă, iar apoi s-au exacerbă la vedere și în mod distructiv odată cu spargerea în 1989 a cultului personalității în mii și mii de hârburi ale cultului personalităților unor sferodocți, care și acum, după două decenii de la mișcarea mai bruscă a roții istoriei, continuă să împartă *bombonele* pupincuriștilor din camarilă ori să-i pleznească cu biciul de vechil pe *dușmanii* trecuți pe *lista trădătorilor*.

Prezentă în viața publică și socială din România, mentalitatea feudalului securist o găsim și în mica noastră lume a filateliei organizate prin persoana feudalului agaman, la început un simplu ins ales democratic într-o funcție absolut nelucrative, pe care însă apoi a transformat-o în pas cazon - fără a avea calificarea necesară ori girul comunității filatelice - într-o sursă de venituri după tipicul parvenitului zilei, devenind un agaman sadea: membru în *Comisia filatelică* (unde aproba prin vot & *lobby* machetele timbrei, multe dintre acestea aparținându-i, dar nefiind elaborate ca niște creații originale, ci prin metoda *copy-paste* and *cut după* tipărituri de epocă în domeniu), președinte al *Comisiei de nominale* din CN Poșta Română (unde vota nominalele mărcilor poștale, pe care apoi tot el și *yesmanii* le criticau în revista de scandal a federației, plângând cu lacrimi de crocobaur pe umerii colecționarilor) și membru în Consiliul de Administrație al *Romfilateliei* (încununare a agamaniei, sinecură din care obținea lunar o sumă grasă doar prin ridicare de mână, iar apoi - în aceeași fițuică de scandal filatelic - critica hotărârile respectivelui Consiliu de Administrație din toate pozițiile).

Cum puterea deținută prea mult timp corupe (iar agamanul nostru tocmai a recunoscut recent că o exercită de două decenii), inițial alesul democratic și apoi nemaiplecatul din funcție - născut la trai pe vâ-trai - a trecut la aplicarea politicii colacului peste pupăză: în numele federației a pus mâna pe drepturile de autor ale unui binecunoscut filatelist, a utilizat în nume personal (și ilegal) poansonul unui expert filatelic, a transformat locul de întâlnire din București al filateliștilor în crâșmă și casă de schimb valutar (deși este un spațiu închiriat doar în scop filatelic de la Poșta Română - instituție pe care deasemenea o tămâjește în revista de *familie*), a trecut la stabilirea în mod pur discreționar cui anume îi este permis și cui nu să participe la expoziții competitive, naționale sau internaționale, de la copii și până la maturi, sau care

Two decades of philately - from the feudal agaman*) at the criminal megalomaniac

As is well known, although in medieval times postal services were operating, philately didn't exist. This occurred when the first stamps were issued in a country that passed a while into capitalism. Later, immediately after the WW II - arriving with the Red East tanks - those feudal attitudes in the new securist - communist manner were revived, also to us, and then became visibly and destructively exacerbated in 1989, once with the break of the personality cult in thousands and thousands of pieces of the *personallities* cult of several *quar-terdocts*, who now, after two decades of the sudden movement of the history's wheel, continue to share *candies* to yes-men of the clique or to hit with the bailiff whip the *enemies* from the *list of traitors*.

Present in Romanian public and social life, the mentality of the feudal securist we can also find in our little world of organized philately in the person of the feudal agaman, first a simple democratically elected person in a completely non-profit position, which then he transformed it by the soldier's step - no having the demanded qualification or the philatelic community endorsement - in a source of high income by the manner of typical contemporary parvenus, becoming a thoroughbred *agaman*: member of the Philatelic Commission (where he approved by voting & lobby the stamp designs, many of them belonging to himself, but not developed as original creations, and made simply by *copy-paste* and *cut method* of vintage prints in the philatelic field), Chairman of the Face value Commission of the Romanian Post (where he voted the postage face values, which then himself and his yes-men company criticized in the pages of the federation's scandal magazine, crying tears of *crocodragon* on the collector's shoulders) and member of Romfilatelie Board (crowning of the feudal *agamania*, a sinecure from which he gained monthly a large sum only by raising hand, and then - in the same scrap of philatelic scandal - criticized the respective Board decisions in all positions).

How power held too long corrupts (and our *agaman* just recently admitted that he exert it over two decades), initially the elected democratically and then *no-more-gone* from office - fond of cakes and ale - he moved towards the policy of adding the last straw: in the Federation name he seized the copyright of a well-known philatelist, used in personal name (and unlawfully) the certified punch of a philatelic expert, transformed the Bucharest meeting place of philatelists in a pub and exchange office (although there is a space rented only with philatelic purpose from the Romanian Post - an institution on which he threw dirt in the pages of his *family* magazine), moved to establish the purely discretionary who is allowed and who not to participate

*) agaman, (pejorative masculine noun) - a member of the General Shareholders' Association (Asociația Generală a Acționarilor)

anume machetatori de materiale expoziționale sunt agreeți de către agamania sa, practicând la modul permanent o activitate de diversiune în viața filatelică românească și culminând, după încheierea a două mandate legale, cu organizarea unui congres ilegal în care s-a ocupat de trasul sforilor în rol de păpușar-șef și de obținerea titlului de... președinte de onoare.

Și pentru că niște asociații filatelice, membre fondatoare ale Federației, s-au opus la tribunal acestui simulacru de congres iar apoi au câștigat procesul, feudalul agaman a hotărât să purceadă la dizolvarea în instanță a respectivilor membri federativi, într-un *Komunikat informativ* calificându-i pe aceștia (cât și pe avocatul care i-a reprezentat - un multimedialist filatelist) drept *grup infracțional* - o sintagmă care îl descalifică total pe acest personaj megaloman cu deficiențe de înțelegere a lumii în care, din păcate, trăim împreună.

Cum legea conservării este cunoscută și Justiției Divine prin reprezentanții săi terestri, a venit momentul în care personajul nostru, din agaman - șef al colițelor nedantelate cu numerotare roșie (amintire și culoare din vremea distribuției preferențiale a unor astfel de *produse*) a devenit penalul megaloman, recent condamnat definitiv la închisoare, încât la acest moment nu mai poate deține nici măcar *funcția de șef de scară* al imobilului în care a locuit.

in competitive exhibitions, national or international, from children to adulthood, then which designers of exhibition items are approved by *His agamanness*, permanently practicing a diversionary activity in the Romanian philatelic life and culminating after completion of two statutory mandates, with the holding of an illegal congress when he was busy pulling the strings in the role of chief puppeteer and getting the title of... honorary president.

And because some philatelic associations, founding members of the Federation, opposed to this sham Congress in court and then won, the feudal agaman decided to bring about the dissolution in court of the respective federal members, in an *Information Komunikat* qualifying them (and the lawyer representing them - a Gold medal awarded philatelist) as a criminal group - a phrase which disqualifies totally this megalomaniac character, disabled in interpreting the world in which, unfortunately, we live together.

How the conservation law is known by the Divine Justice through his terrestrial representatives, came when our character, from the chief agaman of the imperforated souvenir sheets numbered in red (a memory and a color from those times with preferential distribution of such *products*) has become a megalomaniac criminal, recently sentenced to prison, that at this moment cannot even hold the position of backstairs chief in the building where he lived.

urmare de la pag. 35

cu o ștampilă rusească a poștei de campanie.

⁷² Arhiva Muzeului de Artă al României, dosar 1952-1953, Procese verbale obiecte de patrimoniu, f. 3.

⁷³ Ibidem, f. 4.

Cristian-Andrei SCĂICEANU, născut în 1956 la Craiova, licențiat al Facultății de Construcții din Timișoara (1980), master la Facultatea de Istorie - Filosofie - Geografie din Craiova (2007), doctor în științe istorice (2010). Membru al Academiei Europene de Filatelie - AEP (2003), al Asociației Internaționale a Jurnaliștilor Filatelici - AIJP (2003), membru de juriu FEPA (2000) și FIP (2006) pentru istorie postală, expert atestat de Ministerul Culturii pentru obiecte și documente cu valoare filatelică (2006), vicepreședinte al FFR (1996-2007), director adjunct al Muzeului Național Filatelic (2004-2010). Preocupări filatelice: România - istorie postală.

Trei generații
de filателиști într-o discuție *pașnică* - protagoniști av. Constantin - Dumitru Pașșalea, Titus - Traian Orădean și Cristian Andrei Scăiceanu la expoziția filatelică România - Bulgaria, Craiova, 1989 (colecția de fotografii Titus - Traian Orădean)

Expoziția filatelică MonacoPhil 2011 se va desfășura la Monte-Carlo, în perioada 2 - 4 decembrie 2011. Invita-tul de onoare al acestei ediții este **ROYAL PHILA-TELIC SOCIETY** din Londra, care ne va permite să admirăm o expoziție organizată în jurul filateliei din *British Commonwealth*. În acest cadru vor putea fi admirate piese provenind din colecția Majestății Sale Regina Elizabeth II, precum și din *Colecția Regală* (colecții ale membrilor familiei regale). În particular, se vor

putea contempla piese care nu au fost expuse până la această dată.

De asemenea, vor fi expuse **100 de rarități mondiale** provenind din colecțiile S.A.S. Prinț Albert II de Monaco, Majesta-tea Sa Regina Elizabeth II, ale diferitelor muzee poștale și ale unor membri ai Clubului din Monte-Carlo.

Detalii la adresa de web site <http://www.monacophil.eu/site> (Patrick Maselis, comisar general)

following from page 41

after a prototype was presented in 1964 at Lausanne.

e. The reading of mark sensing

At the middle of the seventy the mark sensing is used for the automatic mail sorting (Fig.15) after its introduction in 1939 by

IBM for the population census. The reading of mark sensing is made by a *mark pencil* (Switzerland, Sc #518) which contains black lead and that's why leads the electricity.

f. Voice conversion in digital data recognized by computer

► schimb filatelic ► cumpărare ► vânzare ► ► philatelic exchange ► buy ► sell ►

► Cumpăr piese (pentru colecție OPEN) tematică (zona) Snagov (lac, pădure, canotaj, personalități asociate), mănăstirile Căldărușani + Țigănești (detalii în www.FundatiaSnagov.ro). Tel: 0722 601 830, e-mail: fundatia@snagov.ro
► Cumpăr piese obliterate BUCURESCI/BUCUREȘTI din perioada 1872-1910, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com
► Sell Romania classic lithographed issues (1865-1872), Large vermeil medal FIP, information: <http://www.philatelica.ro/sell.htm>, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► Buy computer topics, information: http://www.philatelica.ro/my_want_list.htm, Dan N. Dobrescu, e-mail: dndobrescu_dannd@yahoo.com
► Sell Romanian railway post until 1914 (over 500 different items) or until 1947 (over 700 different items). Răzvan Popescu CP 44-110, București 44, Romania; e-mail: razvanrdp@rdslink.ro
► Cumpăr piese tematică trandafir, office@stampland.com
► Cumpăr întreg poștal Ada Kaleh cu ștampila *Ultima zi (last day)*, Titus Orădean, titusoradean@yahoo.com

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor
► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția lor

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului
► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului: dndobrescu_dannd@yahoo.com

► licitații ► auction ►

	Corinphila Auktionen http://www.corinphila.ch
	David Feldman http://www.davidfeldman.com
	YAMAN AUCTION HOUSE http://www.yamanauction.com
	Profil Auctions http://www.profil.hu
	Darabanth Aukcióház https://darabanth.hu
	Antonio M. Torres http://www.antoniotorres.com
	Céres Philatélie http://www.ceres.fr/vso/default.aspx
	Christoph Gärtner Auktionen http://www.auktionshaus-gaertner.de
	François Feldman http://www.francoisfeldman.com
	Roumet http://www.roumet.fr

Publicitate. Machete și negociere tarife Advertising. Up-making and publicity price list

László KÁLLAI
► e-mail: laszlo_kallai@yahoo.com
► Minimum charge €4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, laszlo_kallai@yahoo.com and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: c_coriolan@yahoo.com
► Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare - cumpărare) este de 0,20 € pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de 4,00 € - 20 de cuvinte. Pentru 6 apariții se plătesc 5 apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc 9 apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI, (laszlo_kallai@yahoo.com) iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ, (c_coriolan@yahoo.com).

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Florin PATAPIE-RAICU

Traduceri: Gilda ROȘCA, Florin PATAPIE-RAICU

Pentru abonamente: c_coriolan@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

Licitația CORINPHILA - Lot 167, 3 decembrie 2010

La această licitație (www.corinphila.ch) s-a vândut prima parte a colecției *Moldova*, colecție distinsă cu un *Mare Premiu Internațional* la o expoziție FIP, aparținând cunoscutului expert în *România clasice*, Fritiz Heimbüchler (Germania).

Semnălăm, în afara celor ilustrate alăturat, câteva piese care au înregistrat cele mai mari prețuri (fără comision și TVA):

- *Moldova*, *Cap de bour*, prima emisiune, 27 parale, neuzat, ex colecțiile Ferrari (1921) - Burrus (1962) - Renato Mondolfo, preț de pornire: 30.000 CHF, preț de adjudecare: 62.400 CHF;

- Scrisoare francată cu o marcă de 27 parale *Moldova*, *Cap de bour*, prima emisiune, obliterate

BOTUSCHANI / MOLDOVA 8/9 albastru, proveniență: Roumet (mai 1962), *Corinphila* (martie 1987), preț de pornire: 60.000 CHF, preț de adjudecare: 78.000 CHF;

- Scrisoare francată cu o marcă de 108 parale, *Moldova*, *Cap de bour*, prima emisiune, obliterate BERLAD / MOLDOVA 2/10 albastru, proveniență: Williams (decembrie 1968), Schwenn (1969), preț de pornire: 60.000 CHF, preț de adjudecare: 54.600 CHF;

- Scrisoare francată cu șase mărci 40 par *Moldova*, *Cap de bour*, emisunea a II-a, obliterate plecare: GALATZ / MOLDOVA 21/1, sosire: JASSY 23/1, preț de pornire: 20.000 CHF, preț de adjudecare: 44.200 CHF.

Totalul vânzărilor primei părți

a colecției *Moldova* a depășit 1.200.000 CHF (fără comision și TVA), reprezentând aproximativ 900.000 €.

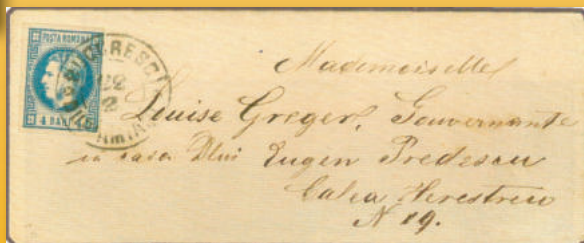
De menționat, o achiziție importantă aparține unui colecționar român, rezident în teritoriul național. Un catalog de calitate (http://www.philatelica.ro/Romania_7001-7124.pdf), ce conține în preambul o prezentare a celor mai mai semnificative colecții având subiectul *România clasice* - semnată de Wolfgang Maassen - AIJP, este pus la dispoziția celor interesați. (Dan N. Dobrescu)

Scrisoare francată cu un bloc de 6 mărci 40 par, *Moldova*, *Cap de bour*, emisiunea a II-a, obliterate: FRANCO / FOLTICHE-NII, FOLTITSCHENI / MOLDOVA 12/2, JASSY 14/2, preț de pornire: 50.000 CHF, preț de adjudecare: 175.500 CHF

Ziarul *Le Journal De Bucharest* francat cu o combinație de trei mărci *Carol* cu favoriți - în oval / *Carol* cu barbă - efigia în oval (nedantelat), expedit de la BUCURESCI 19/2 la Paris via Viena, preț de pornire: 10.000 CHF, preț de adjudecare: 41.600 CHF

Scrisoare francată cu 4 BANI, *Carol* cu favoriți - în medalion, obliterate BUCURESCI DUP' AMIADI 22/2, preț de pornire: 20.000 CHF, preț de adjudecare: 36.400 CHF

www.romfilatelia.ro

Magazine Romfilatelia :

București :

Str. Ion Câmpineanu nr. 27, sector 1 021 313 88 96

Str. Jean Louis Calderon nr. 1-5, sector 2 021 314 58 49

Calea Moșilor nr. 288, sector 2 021 210 20 28

Bacău :

Str. Nicolae Bălcescu nr. 1, Bloc Select 0234 58 14 21

Brașov :

Str. Hărmanului nr. 15A 0268 33 20 33

Cluj-Napoca :

Piața Unirii nr. 19 0264 59 21 33

Timișoara :

Str. Mercy nr. 9 0256 43 43 77